

2009

Länsförsäkringar Bergslagen
ÅRSREDOVISNING

Innehåll

Inledning	3
Året i korthet	4
VD har ordet	6
Privatmarknaden	8
Företagsmarknaden	12
Lantbruksmarknaden	16
Skador	18
Bolagets miljöarbete	21
Medarbetare	22
Västerås växer	24
Förvaltningsberättelse	26
Femårsöversikt	28
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Kassaflödesanalys	32
Resultatanalys	33
Noter	34
Revisionsberättelse	44
Bolagets Fullmäktige	45
Bolagsstyrningsrapport	46
Företagsledning	48
Styrelse	49
De gemensamma bolagen	50
Ord och uttryck	53
Bolagets kontor	54

Årsredovisningen för Länsförsäkringar Bergslagen är avgiven av styrelsen och verkställande direktören. Ordinarie årsstämma hålles onsdagen den 14 april klockan 15.30 på Örebro slott.

Rekordvinst för Länsförsäkringar Bergslagen:

100 miljoner kronor till 150 000 kunder

Länsförsäkringar Bergslagen gjorde sitt bästa år någonsin 2009. Vinsten blev 427 miljoner kronor. 150 000 sakförsäkringskunder kommer att få ta del av vinsten, som huvudsakligen kommer från försäkringsrörelsen. Under 2010 delas 100 miljoner kronor ut i kundåterbäring.

Var tredje privatperson har sin bostad försäkrad i Länsförsäkringar Bergslagen. Var fjärde bilägare har Länsförsäkringar Bergslagen som sitt försäkringsbolag. Åtta av tio lantbrukare och fyra av tio företagare har valt Länsförsäkringar Bergslagen som sitt försäkringsbolag.

Länsförsäkringar hade 2009 Sveriges mest nöjda bankkunder på privatmarknaden. Det var femte gången som Länsförsäkringar fick denna utmärkelse.

Länsförsäkringar hade även de mest nöjda bolånekunderna under 2009 i en jämförelse mellan alla svenska banker, enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI). Det var för sjätte gången som Länsförsäkringar fick denna toppplacering.

Inom sak- och livförsäkring är placeringen tvåa i samtliga kategorier förutom bland sjukvårdsförsäkrings- och

tjänstepensionskunderna som placerar Länsförsäkringar som nummer ett.

Finansbarometern utsåg under 2009 Länsförsäkringar till både Årets Sakförsäkringsbolag och Årets Livförsäkringsbolag på företagsmarknaden.

Länsförsäkringar utsågs till Årets bästa pensionsförvaltare i Sverige av den europeiska branschtidningen Investment & Pensions Europé.

Bolaget, som har närmare 240 medarbetare, har sex kontor som erbjuder försäkring, bank och fastighetsförmedling.

Länsförsäkringar Bergslagen, med sina 182 000 kunder som har 380 000 försäkringar, är ett av 24 fristående bolag i Länsförsäkringsgruppen. Bolaget har sin verksamhet i Västmanlands och Örebro län samt i Heby kommun i Uppsala län. ■

BOLAGETS MARKNADSANDEL (%)

Sakförsäkring	2009	2008
Personbil	25,7	25,2
Villahemförsäkring	31,4	31,4
Hemförsäkring	37,0	36,6
Fritidshusförsäkring	42,7	43,2
Lantbruk	84,3	85,1
Företag	38,9	39,0
Företagsmotor	43,4	44,6
Livförsäkring*	2009	2008
Nyför säljning totalt	9,9	9,5
Nyför säljning tjänstepension	14,1	11,9
Nyför säljning privat pension	15,4	16,6
Premieinkomst	6,8	7,2
Bank*	2009	2008
Utlåning	4,0	3,4
Inlåning	3,4	3,2
Fonder	4,2	4,2

*) Marknadsandel för hela LF-gruppen

2009: Året i korthet

JANUARI

Närmare ett hundra lantbrukare samlas på bolaget för att inspireras av bandylegenden Pelle Fosshaug i samband med invigningsmatchen i bandy-VM i Västerås.

Länsförsäkringar fastighetsförmedling, som då heter Läns hem fastighetsförmedling, startar sin verksamhet i bolagets försäkrings- och bankkontor i Sala.

En större villa i Mullhyttan utanför Örebro totalförstörs vid en brand. Skador för mer än fyra miljoner kronor uppstår. Branden var årets första storskada. *Bild 1.*

FEBRUARI

Vid bolagets försäkringskontor i Karlskoga startar Läns hem fastighetsförmedling, numera Länsförsäkringar fastighetsförmedling, sin verksamhet.

Länsförsäkringar Bergslagens rörelseresultat för 2008 uppgår till – 360 miljoner kronor.

Bolaget deltar på årets arbetsmarknadsdag för studenterna på Örebro universitet.

Skador för mer än tio miljoner kronor uppstår vid en brand i en byggvaruhandel utanför Frövi.

En snöröjningsmotor går genom isen på Norrsjön vid Kopparberg. Bärningen blir komplicerad. Med hjälp av dykare och en grävmaskin kan traktorn tas upp på land. Skadorna uppgår till cirka en halv miljon kronor. *Bild 4.*

MARS

En nybyggd motionslokal på Rocklunda i Västerås får omfattande skador vid en varmvattenläcka. Skador för cirka fem miljoner kronor uppstår.

Bolaget startar bankrörelse i sitt kontor i Karlskoga, som nu är komplett med både bank, försäkring och fastighetsförmedling.

Intresset för bolagets monter på jaktmässan

i Västerås är stort. Många besöker oss för att prata bank och försäkring.

Bolaget deltar på arbetsmarknadsdagen för studenterna vid Mälardalens högskola i Västerås.

APRIL

Bolaget överlämnar till Stadsarkivet i Örebro 15 hyllmeter styrelseprotokoll från dåvarande Örebro läns försäkringsbolag, som 1992 fusionerades med Länsförsäkringar Bergslagen. Protokollen, som utgör en obruten serie på 145 år, anses vara en forskarskatt. *Bild 2.*

Vid våldsamma bränder under en och samma helg vid lantbruk i Hällefors och i Klotten uppstår skador för närmare tio miljoner kronor.

I Västerås hålls årsstämma och bolaget presenterar resultatet för årets första kvartal. Rörelseresultatet blev en miljon kronor. De första tecknen på att det vänder uppåt igen på finansmarknaden kan skönjas. För samma kvartal 2008 noterades ett minusresultat på 150 miljoner kronor. LFAB:s finansdirektör Gustav Karner är huvudtalare på stämman. Han höll ett intressant anförande om den globala finanskrisen, som slog till med full kraft under 2008. Styrelse-veteranerna Carl-Hugo Hamilton och Leif Mellberg lämnar styrelsen. Annika Bergman valdes in som ny ledamot i bolagets styrelse.

Skador för sju miljoner kronor uppstår vid en brand i ett häststall i Runhällen vid Heby.

En villabrand i Fjugesta utanför Örebro vållar skador för fyra miljoner kronor.

MAJ

Skador för 15 miljoner kronor uppstår när en skola på Bäckby i Västerås eldhärjas.

En villa i Skinnskatteberg brinner och vållar skador för närmare två miljoner kronor.

Bolagets kontor i Köping firar ettårsjubileum med kvällsöppet och fick besök av många kunder.

JUNI

Claes Andhagen, från SEB i Västerås, tillträder som bolagets nye affärsområdeschef Privat.

Utanför Nora eldhärjas en jaktstuga på midsommarafton. Skador för 2,5 miljoner kronor uppstår. Ett åsknedslag tros ligga bakom branden.

Therése Bergkvist i Västerås blir den 200 000:e kunden inom LF-gruppen som får ett betalkort av banken. *Bild 5.*

JULI

Två miljoner kronor kostar skadorna i ett träsorteringsverk i Gröndal utanför Fagersta. Läckande olja antändes.

Bolaget visar upp sig i en egen stor monter för 1 000 besökare på den stora lantbrukardagen på Brunby gård utanför Västerås.

AUGUSTI

En lada vid kyrkan i Lillkyrka utanför Örebro skadas vid en brand. Skadorna uppgick till en miljon kronor.

En sopbil välter på Norrleden i Västerås efter en krock med en personbil. Skador för drygt en miljon kronor vållas vid olyckan.

Ett nytt kundkösystem tas i drift i bolagets Kundforum i Västerås. Det elektronisk styrda systemet skall förenkla mötet mellan kunder och medarbetare.

Nu har det vänt rejält på finansmarknaden och bolaget presenterar ett starkt halvårsresultat på 169 miljoner kronor. För samma period 2008 noterades ett minusresultat på 163 miljoner kronor.

1. En villa i Mullhyttan utanför Örebro totalförstörs i vid en brand i januari.

2. Gunnar Hilding (t h) från Länsförsäkringar Bergslagen överlämnar gamla styrelseprotokoll till stadsarkivarie Ingmarie Wiggh och arkivarie Per Roth på Stadsarkivet i Örebro i april.

3. Vid Öppet Hus på kontoret i Karlskoga i september visade landstinget upp en av sina ambulanser. Ambulansman Mikael Reinholdsson och kontorschef Karin Gardefeldt samtalade.

4. En stor traktor går genom Norrsjöns is utanför Kopparberg i februari.

5. Claes Andhagen och Matilda Mattsson från Länsförsäkringar Bergslagen uppvaktar i juni Therése Bergkvist när hon blev den 200 000:e betalkortskunden.

6. I december förstörs ett djurstall i Stråssa utanför Lindesberg vid en brand. Djuren i stallet räddas. Brandskadorna uppgår till tre miljoner kronor.

SEPTEMBER

Tidningen Affärsvärldens Finansbarometer har utsett Länsförsäkringar till årets sak- och livförsäkringsbolag bland företagskunder. Ett antal verkställande direktörer, ekonomi- och finansdirektörer har deltagit i undersökningen.

Öppet hus på vårt kontor i Karlskoga blir en succé med många besökare. Bild 3.

Enligt den kvalitetsmätning som Handelshögskolan gör varje år har Länsförsäkringar åter fått toppbetyg som bästa bank för privatkunder.

NOVEMBER

Årets fullmäktigeval arrangeras i Lindesberg, Karlskoga och Sala. Några hundra kunder, tillika delägare i bolaget, är på plats. Länsförsäkringars privatekonom Elisabeth Hedmark håller anföranden om den ekonomiska krisen. VD Mikael Sundquist redogör för den goda ekonomiska utvecklingen i bolaget under året. Val till bolagets fullmäktige genomförs.

Fyra länsförsäkringsbolag runt Mälaren, varav ett är Länsförsäkringar Bergslagen, lovar att låna ut 100 miljoner kronor till en eventuell framtida utbyggnad av slussen i Södertälje. Anledningen till att länsförsäkringsbolagen har engagerat sig i denna fråga beror i första hand på miljöaspekter. Ett varmare klimat kan välla översvämningar runt Mälaren och då är en utbyggd sluss i Södertälje viktig med tanke på sjöns avrinning.

Länsförsäkringar har, enligt Handelshögskolans årliga kvalitetsmätning, de mest nöjda bolånekunderna. Det är sjätte gången som vi får denna utnämning.

Länsförsäkringar utnämns för femte gången till årets bästa svenska pensionsförvaltare av den ledande branschtidningen Investment & Pensions Europé.

DECEMBER

Bolaget skänker 10 000 kronor till vardera Stadsmissionen i Västerås och Röda Korset i Örebro som en hjälp till behövande inför den stundande julen.

Andra helgen i advent blir dyster. En villa i Glanshammar utanför Örebro skadas vid en brand för en halv miljon kronor. Ett ungdomshem Norberg eldhärjas för 1,75 miljoner kronor. Ett kvarglömmt ljus tänder eld på en villa i Karlskoga. Huset får skador för närmare fyra miljoner kronor.

Ett djurstall i Stråssa utanför Lindesberg förstörs vid en brand. Bild 6.

Länsförsäkringar har de mest nöjda företagskunderna inom området tjänstepension, enligt Handelshögskolans årliga kvalitetsmätning.

OKTOBER

Bolagets guld buss i Köping får pris av Västra Mälardalens marknadsförening i Köping. Bussreklamen, som reklambyrå Care of Haus i Västerås, har skapat, anses vara ett kreativt och begåvat sätt att utnyttja ett rörligt utomhusmedia på.

Den fortsatt goda ekonomiska utvecklingen gör att bolaget presenterar ännu ett starkt delårsresultat. Denna gång för årets nio första månader. Börsen är fortsatt stark och bolaget har varit förskonat ifrån alltför kostsamma skador. Resultat är 311 miljoner kronor, jämfört med en förlust på 277 miljoner kronor för samma period 2008.

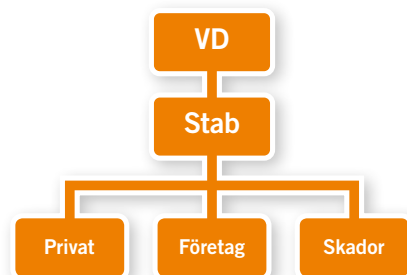
VD har ordet: Bästa året i bolagets historia

Länsförsäkringar Bergslagen redovisar för 2009 det genom tiderna bästa resultatet i bolagets drygt 160-åriga historia. Ett utmärkt försäkringstekniskt resultat och ett fantastiskt finansresultat gör att vi redovisar 427 Mkr i resultat före återbäring.

Utifrån det fina resultatet har styrelsen beslutat att återbetala ett rekordbelopp på 100 miljoner kronor till ägarna – våra sakförsäkringskunder. För oss anställda är det en förmån att få jobba i ett kundägt bolag där bra resultat ger premiesänkningar eller direkta återbetalningar som nu.

Konjunkturbotten passerad

Efter en trög inledning av året med stor osäkerhet på finansmarknaderna inleddes en stabilisering under andra kvartalet. Stimulansåtgärder i form av extremt låga räntor och liknande insatser gjorde att konsumtionen kom igång och under våren 2009 kom flera tecken på att lågkonjunkturen nått botten. I takt med att bolagens resultat förbättrats och medias rapportering blivit mer positiv, har investeringsviljan och initiativkraften återvänt.

Många av våra kunder har gynnats av låga räntor och reducerade skatter och därigenom fått väsentligt mer kvar att leva på. Andra har drabbats av arbetslöshet och andra svårigheter och vissa av våra företagskunder har fått se vikande efterfrågan och sämre marginaler.

Ännu närmare

I ett kundägt företag som Länsförsäkringar Bergslagen är det naturligt att finnas så nära kunderna som möjligt. Vi har under 2009 utökat vår verksamhet i Sala med fastighetsförmedling. Vidare har vi byggt ut kontoret i Karlskoga och kompletterat det med bank och fastighetsförmedling. I Örebro har en rejäl ansiktslyftning gjorts på kontoret och utökat antalet arbetsplatser högst väsentligt för att möta den ökade efterfrågan på våra tjänster.

Vi fortsätter under 2010 med att etablera oss i nya lokaler i Lindesberg med bank, försäkring och fastighetsförmedling. Kontoret i Köping som öppnades så sent som 2008, byggs nu ut för att få plats med fler medarbetare för att möta den efterfrågan som finns och som vida överträffat våra förväntningar.

För att anpassa oss än mer till våra kunders behov, ökar vi telefonöppettiderna och finns nu tillgängliga mellan klockan 8.00 och 18.00 måndag till torsdag och mellan klockan 8.00 och 16.00 under fredagar vid våra kontor i Västerås och Örebro. Våra bankkunder har även tillgång till Internetbanken i stort sett dygnet runt.

Banken växer starkt

Vår bankverksamhet som etablerades med en medvetet försiktig satsning för 14 år sedan har nu fått full fart och vi har fördubblat affärsvolymerna på dryga två år. Under 2009 har vi haft en stark ökning på sparande i såväl privat pension, avtalspension som fondsparande. På området avtalspensioner har vi ökat vår marknadsandel från sju procent till närmare tio procent.

Under 2008 etablerade vi lantbrukshypotek och kan sedan dess tjänstgöra som fullservicebank till våra skogs- och lantbrukskunder. Under 2009 etablerade vi företagsbank för småföretag och fastighetsägare. Även här mjukstartar vi och vänder oss i första hand till våra sakförsäkringskunder med begränsade behov. Vi erbjuder inlåning, betalningstjänster och i begränsad utsträckning utlåning.

Personförsäkring allt viktigare

Den del av vår verksamhet som påverkats mest av finanskris och lågkonjunktur är tjänstepensionerna. Våra företagskunder har inte nyanställt som tidigare utan snarast dragit ner på personal. Löneökningarna har varit mycket måttfulla det senaste året och flera företag har lagts ner eller köpts upp. Trots det har vår försäljning legat i nivå med 2007 och våra marknadsandelar har ökat.

På området Hälsa är vi marknadsledare och ser att efterfrågan på sjukvårdsförsäkringar ökar successivt. Det blir allt vanligare att arbetsgivare väljer att försäkra hela sin personal för att säkerställa tillgång till snabb vård.

Marknadsledare på sakförsäkring

Konkurrensen inom sakförsäkringar har ökat ytterligare under 2009 och som marknadsledare har vi fått kämpa för att behålla marknadsandelarna. Vi ökade med cirka 7 000 försäkringar under året, främst på motor, olycksfall och hemförsäkring.

Resultatmässigt hade vår försäkringsrörelse en svag start 2009. Några storskador gjorde att vi hade ett negativt resultat ända in i maj. Under resten av året hade vi ett begränsat antal storskador, vilket gav ett bättre försäkringsresultat än budgeterat. Under 2009 reglerade vi närmare 30 000 skador. Det är uppenbart att våra kunder uppskattar närheten och tillgängligheten när en skada inträffar. I de kundnöjdhetsundersökningar vi genomfört under 2009 har 70 procent av kunderna gett oss högsta betyg vid skadereglering.

Inledningen av 2010 har varit kylig och besvärlig såväl för våra kunder som för vår skadeorganisation. Vi har haft betydligt fler bränder och frysskador än normalt beroende på det kalla vädret i början av året. Offensiv satsning på skadeförebyggande verksamhet, professionell skadereglering och en strävan mot ökad effektivitet gör att det finns gott hopp om att det fina

försäkringstekniska resultat som vi sett 2008 och 2009 ändå ska kunna bestå framgent.

Fastighetsförmedling

Efter en jobbig start på 2009 har våra fastighetsförmedlingskontor fått bättre fart på affärerna. Det beror förstås på vilken framtidstro och tillförsikt bostadsspekulanterna har. Varumärket Länsförsäkringar som stått starkt genom finanskrisen ger de som ska sälja och köpa bostad en trygghet som är viktig när man ska göra en av sitt livs största affärer. På riksnivå är vi fjärde största mäklarkedja och i vårt område varierar det mellan orterna. Köping är exempelvis tvåa på den lokala marknaden med cirka 20 procent i marknadsandel.

Nu när vår fastighetsförmedling finns etablerad i hela Sverige väljer vi att utnyttja styrkan i varumärket fullt ut och från 1 januari 2010 heter vi Länsförsäkringar Fastighetsförmedling.

Fler guld kunder

Vårt breda produktutbud gör att kunderna kan lägga hela sitt bank- och försäkringsengagemang hos oss och på så vis bli Guld kunder. Guld kundskonceptet, som lanserades i augusti 2008, har blivit en

succé med alla de förmåner man som kund kan få. 2009 ökade antalet Guld kunder med cirka 2 000. Under 2009 etablerades även Guld kund på företagssidan, vilket rönt stor uppskattning på marknaden.

Ökat behov av sparande

Behovet av långsiktigt sparande ökar successivt. Vårt nya pensionssystem ger betydligt lägre pension, som andel av lönen, än det gamla systemet. Finanskrisen har samtidigt ställt större krav på egen insats vid bostadsköp. Vi har bra erbjudanden och har ökat vårt fokus på sparande i våra kundmöten, i syfte att möta det ökande kundbehoven.

I hushåll med två förvärsarbetande har köpkraften ökat de senaste åren i takt med att räntorna sjunkit och skattetrycket minskat. Vi har att se fram emot räntehöjningar och sannolikt en utplaning när det gäller skattesänkningar på arbete vilket kommer att ge minskad köpkraft för många hushåll. I en situation med ökat behov av sparande och minskad möjlighet att spara, kommer det att finnas stora behov av ekonomisk rådgivning. Att kunna erbjuda konkurrenskraftiga sakförsäkringar, pensionssparande och kompletta banktjänster för privatpersoner och lantbrukare känns viktigt i ett sådant framtidsscenario.

Vi fortsätter satsa offensivt och kommer successivt att utveckla vår kundkommunikation. Tättare kundkontakt, utvecklad kundvård och anpassning till kundernas önskemål om kommunikationssätt står högt upp på vår agenda.

Avslutningsvis vill jag tacka våra duktiga chefer och medarbetare för ett fantastiskt väl utfört arbete under 2009.

Mikael Sundquist
Verkställande direktör
Länsförsäkringar Bergslagen

Örebrovägen söder om Lindesberg.

Privatmarknaden: Ännu fler Guld kunder

Under 2009 ökade Länsförsäkringar Bergslagen antalet Guld kunder med 74 procent. Vid årsskiftet 2009–2010 hade bolaget 5 444 Guld kunder på privatmarknaden. Guld kundskonceptet är ett specialanpassat kundbonussystem som premierar de som väljer att ha sina försäkrings- och bankaffärer samlade i bolaget.

Genom bonussystemet kan våra kunder bli Guld-, Silver- eller Bronskunder beroende på hur många produkter som samlas inom sak- och livförsäkringsområdena samt i banken.

Boendeförsäkringen utgör basen. Den kund som lägger till en försäkring eller sin vardagsekonomi och pension i bonussystemet får då rabatter och förmåner.

Internet viktig säljkanal

För att bli så tillgängliga som möjligt för våra kunder har bolaget vidareutvecklat sin Internetbutik. Där tecknar kunderna de flesta typer av försäkringar. Idag går cirka tolv procent av bolagets försäkringar via den försäljningskanalen. Den är enkel att hantera och ger tio procent lägre pris på villaförsäkringspremien.

Sakförsäkringsbeståndet har ökat med 6 730 försäkringar under 2009.

Vid årsskiftet hade bolagets privatkunder sammantaget 209 457 sakförsäkringar.

Fler boendeförsäkringar

Området hemförsäkring visade under 2009 en positiv utveckling med en bestandsökning på närmare 1 000 försäkringar. Främst är det antalet försäkringar via de kommunala bostadsbolagen i Örebro, Västerås och Köping som har bidragit till ökningen.

Under 2009 minskade antalet fritidshusförsäkringar något.

Större rörlighet

Marknaden för villaförsäkringar präglas av större rörlighet. Nyförsäljningen var mycket bra under 2009, men annullationerna av dessa försäkringar låg under året på en alltför hög nivå. Under sista kvartalet införde bolaget en ny försäkringsprodukt – Hus-Mer – som är en efterfrågad tilläggsförsäkring. Den är ett komplement till villaförsäkringen och består av tre delar – oförutsedda skadehändelser, självriskförmån och minskat åldersavdrag.

▲
Stjärnsunds slott vid Askersund.

▲
◀ Villor i Västmanlands och Örebro län.

Fler bilförsäkringar

Under våren 2009 införde bolaget så kallade prova-på försäkringar inom området motorfordonsförsäkringar. Försäkringen finns nu hos tio bilhandlare i Västmanland och Örebro län. Detta har starkt bidragit till ökningen av närmare 3 000 nya personbilsförsäkringar under 2009. Totalt hade bolaget 69 000 personbilar försäkrade vid årsskiftet 2009–2010.

Banken växer

2009 var ett mycket bra år för Länsförsäkringar Bergslagens bankrörelse. Närmare 4 000 nya privatkonton öppnades under året. Det är en ökning med 37 procent. Antalet privatkonton var vid årsskiftet 14 600. Totalt har bolagets bank cirka 22 500 kunder.

Ökad ut- och inlåning

Bankens inlåning steg under 2009 med 20 procent och uppgår nu till 1,8 miljarder kronor.

Utlåningen i banken steg med 25 procent och hade en ackumulerad volym på närmare fem miljarder kronor vid årsskiftet 2009–2010.

Sedan tidigare har vi haft banktjänster på våra kontor i Västerås, Örebro, Sala och Köping.

Under året öppnades det femte bankkontoret i Karlskoga.

Våren 2010 kommer ett sjätte bankkontor att öppnas i Lindesberg. På samtliga kontor finns även personal som arbetar med sak- och personförsäkringar samt fastighetsförmedling.

Fullsortimentsbank

Länsförsäkringar Bank är en fullsortimentsbank för privatpersoner. Vår strategiska målgrupp är privatpersoner som äger sin villa eller bostadsrätt.

Länsförsäkringar Bergslagen har ett komplett utbud av bankprodukter samt ett väl fungerande nät av betaltjänster.

Vi är kortutgivare av både Master Card betalkort samt Visa kreditkort.

För hantering av kontanter har vi avtal med Forex och ICA-butikerna.

Våra kort kan användas i våra egna samt alla andra bankers uttagsautomater.

Tack vare vårt kompletta produktutbud väljer allt fler Länsförsäkringar Bank som sin huvudbank. Något som var högst påtagligt under 2009.

Mest nöjda bankkunderna

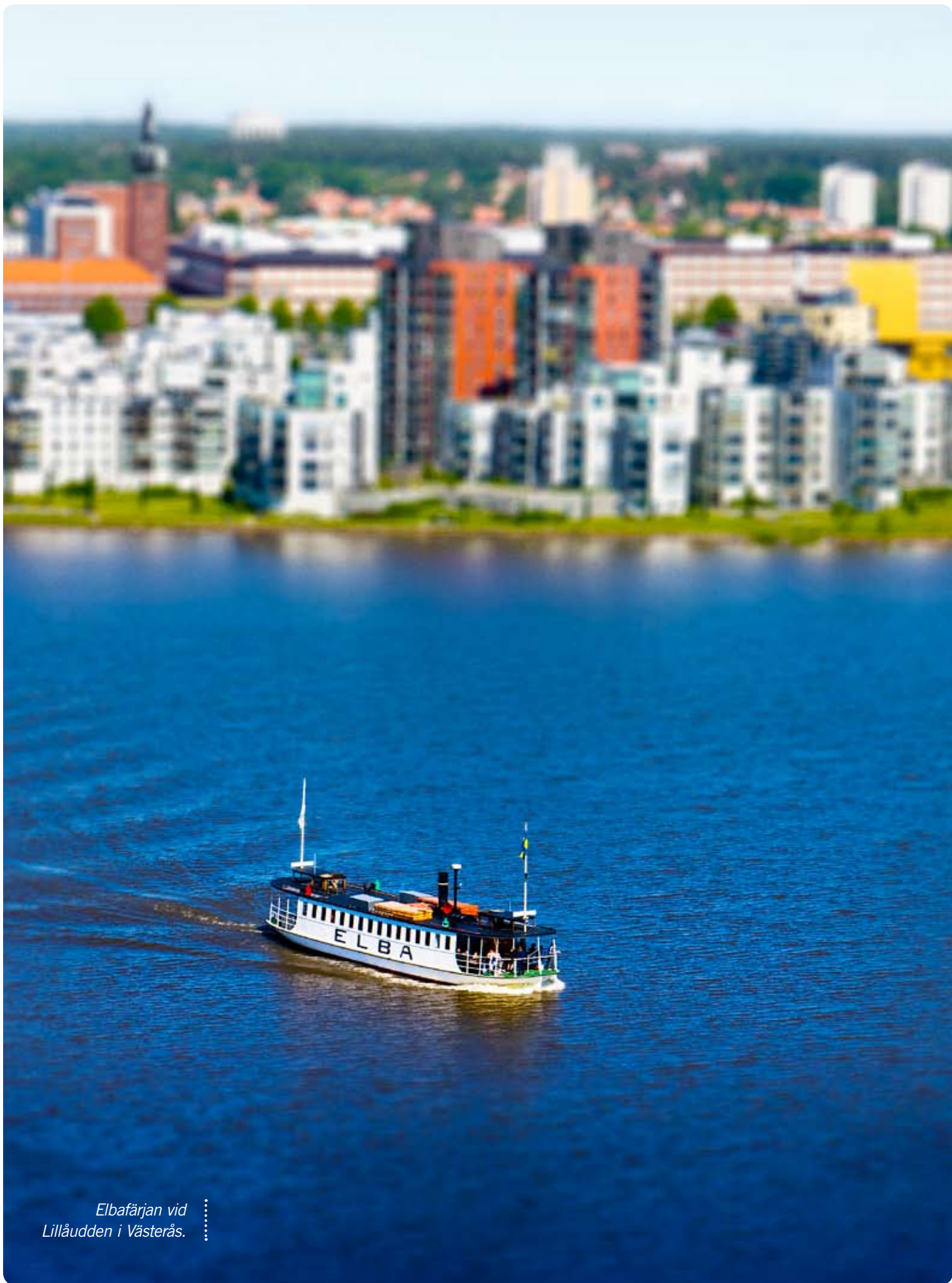
Länsförsäkringar har länge legat i toppen när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag.

2009 års mätning visade att Länsförsäkringar hade Sveriges mest nöjda bank- och bolånekunder på privatmarknaden.

Länsförsäkringar har Sveriges mest nöjda bankkunder för femte gången på privatmarknaden och de mest nöjda bolånekunderna för sjätte gången i en jämförelse mellan alla svenska banker enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI). ■

..... E 18 passerar genom Karlskoga.

*Elbafärjan vid
Lillåudden i Västerås.*

Företagsmarknaden: Bibehållen marknadsposition

Länsförsäkringar Bergslagen kunde trots en allt hårdare konkurrens på försäkringsmarknaden för företag hålla sin position som marknadsledare under 2009. Antalet aktörer har ökat under året vilket medförde en ännu hårdare priskonkurrens jämfört med 2008. Bolaget ökade sitt kundbestånd under 2009, men på en lägre premienivå jämfört med tidigare år. Ett år med färre skador bland våra företagskunder gjorde att resultatet för 2009 blev bra.

Under 2009 försäkrade bolaget in ett färre antal kommuner än tidigare. Kommunförsäkringar omfattas av lagen om offentlig upphandling och de flesta kommuner upphandlar sina försäkringar vart tredje år. Vi har i upphandlingarna under 2009 märkt en större riskvilja hos våra konkurrenter än tidigare. Detta har gjort att priset på kommunförsäkring nu är så lågt att det är svårt att få lönsamhet

i denna del av försäkringsrörelsen. Vi har därför medvetet lagt oss på en nivå där vi tror att vi kan vara lönsamma långsiktigt. Detta har i de flesta upphandlingar inte räckt till.

Vi drabbades av en större skada under våren då ett behandlingshem brann ner vilket har gjort att kommunförsäkring i år visar ett mindre negativt resultat.

Företagsbanken

Länsförsäkringar Bergslagen tar nu ett steg inom ett nytt kundsegment. Små och medelstora företag har länge efterfrågat att bolaget skall öppna portarna för företags bankaffärer och så skedde hösten 2009. Detta är en stor utmaning för oss och satsningen måste ske med omsorg för att uppnå en långsiktig lönsamhet och stabil tillväxt. Två medarbetare har anställts för att bygga upp affären och fortsatt rekrytering är planerad under 2010.

Guldkund Företag

Hösten 2008 lanserades förmånskonceptet Guldkund på privat- och lantbruksmarknad. Detta har varit mycket lyckosamt för våra kunder. Vi tog därför fram ett motsvarande förmånspaket för företagskunder under hösten 2009. Ett koncept som har tagits emot väldigt positivt av företagskunderna.

Museijärnvägen i Nora.

Färre skador

Vi har de senaste två åren arbetat med att se över bolagets försäkringsbestånd med tyngdpunkten lagd på riskurval, premiesättning och klassificering av risker. Detta är ett långsiktigt arbete där vi över tid kommer att spara pengar genom färre skador och en premiesättning som speglar den risk vi försäkrar.

Fler motorförsäkringar

Företagsmotormarknaden visade under 2009 samma trend som företagsmarknaden i övrigt. Bolaget ökade antalet försäkringar under året, men till en lägre premievolym på grund av den hårda priskonkurrensen på marknaden.

Företagsmotor har under ett antal år varit en balanserad affär och 2009 är inget undantag. Vi har en god lönsamhet inom både kasko- och trafikförsäkring.

Personförsäkringar

Vårt bolag har som de flesta andra aktörer i försäkringsbranschen drabbats av den allmänna lågkonjunkturen i samhället och detta har varit extra tydligt på tjänstepensionsmarknaden. Många företag i vårt område, som omfattar Västmanland och Örebro län, har dragit ner på sina verksamheter och detta har påverkat vår försäljning av tjänstepensioner negativt. Vi har noterat en förhållandevis stor nedgång på detta område under 2009. De affärer som kommer via försäkrings-

mäklare har dock till en del kompenserat försäljningsminskningen. Vi tror dock att botten är nådd och att försäljningen kommer att öka under 2010.

Fler sjukvårdsförsäkringar

Sjukvårdsförsäkringar är en attraktiv försäkringsform som ökar bland bolagets kunder. Tidigare var detta något som endast ett fåtal personer kostade på sig. Länsförsäkringsgruppen är idag marknadsledande på denna marknad och gruppsjukvårdsförsäkringar har bidragit till att vi har kunnat befästa vår ställning ytterligare. Sjukvårdsförsäkringar går numera att teckna i tjänstepensionsplanen, vilket gjorde att försäljningen tog extra fart under 2009. ■

▲ Sala silvergruva.

◀ Köpings vattentorn.

..... Silon i Köpings hamn.

Bärgning av ensilage utanför Askersund.

Lantbruksmarknaden: Marknadsledare med kundansvar

Länsförsäkringar Bergslagen fortsätter att vara marknadsledare inom lantbruksförsäkringar. Bolaget tar ett allt större ansvar för utveckling av nya försäkringsprodukter som är anpassade till kundernas behov. Flera storskador under våren 2009 har påverkat lantbrukarnas resultat negativt, men en förhållandevis lugn höst medförde till slut att det blev ett överskott i denna del av försäkringsverksamheten.

Under året har fyra stora nyheter sjösatts: Modifierad grödaförsäkring, krisförsäkring vid storskador, förbättrad gårdsförsäkring och nya försäkringsvillkor för lantbruksföretag och hästverksamheter. Våra kunder har idag anpassade produkter för de moderna verksamheter som bedrivs på landsbygden. Detta uppskattades i de 2 500 kundmöten som personalen genomförde under 2009.

Fortsatt tillväxt

Framgångarna fortsätter med en stark tillväxt inom lantbruksbank. En kraftig tillströmning av nya kunder skedde under 2009. Personalstyrkan har förstärkts under året med tre medarbetare för att möta efterfrågan och bibehålla en fortsatt god service.

Säkrare lantbruk

Säker Gård och Säker Hästverksamhet är uppskattade säkerhetskoncept som fortsätter att växa i samarbetet med LRF. 210 kunder har under 2009 gått kurser för att lära sig mer om riskhanteringen i samband med brand-, el- och personskydd på sina gårdar.

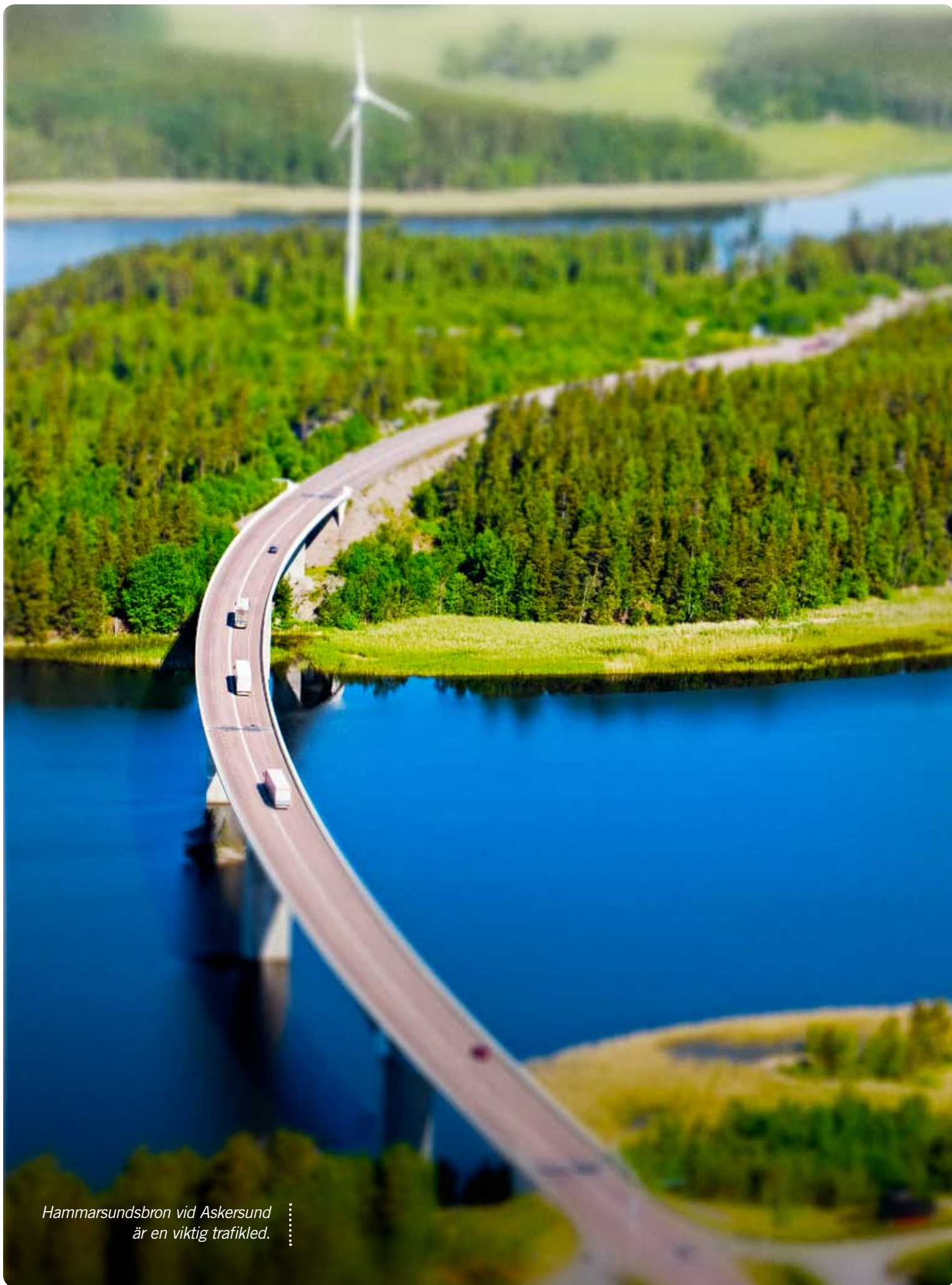
70 gårdar säkerhetscertifierades under 2009 och lades till de 479 gårdar som bolaget redan har certifierat. Tillsammans sparar dessa kunder 1,5 miljoner kronor per år i sänkta premier, förutom att gården är säkrare för människor, djur och egendom.

Förebygger skador

Bolaget har en omfattande service vad gäller att förebygga skador inom lantbruket. Kostnadsfria gårdsbesök, vid behov, ingår i försäkringen. Bolagets lantbrukskunder har även tillgång till aktuell information om skadeförebyggande åtgärder via bolagets hemsida på Internet. ■

Lantbruk på Hebyslätten.

*Hammarsundsbron vid Askersund
är en viktig trafikled.*

Skador: Få stora skador

2009 blev ett mycket bra år ur skadesynpunkt, främst beroende på ett begränsat antal storskador. Skadekostnaden blev cirka 60 miljoner kronor lägre jämfört med ett normalt skadeår. En av orsakerna till det gynnsamma skaderesultatet 2009 var färre brandskador.

Färre skadas i trafiken

Antal motorskador ökade med sex procent under 2009. Trots ökningen så fortsätter trenden med allt färre personskador i trafiken. Bättre bilar och fler vajerräcken på vägarna är två positiva faktorer.

Ännu kraftfullare är minskningen vad gäller bilstölder. De senaste fem åren har antalet bilstölder minskat med närmare 40 procent och går man längre tillbaka i tiden är minskningen ännu större. Helt avgörande för denna dramatiska förändring är bilarnas förbättrade

stöldskyddsystem. Idag är det mycket svårt att stjäla en bil.

Glasskador på fordon har haft en annorlunda utveckling under de senaste åren. Där ökar antalet skador och för första gången är kostnaderna för glasskador högre än kostnaderna för bilstölder.

Fler skador till lägre kostnad

Det sammanlagda antalet skador, exklusive motorskador, ökade under 2009 med fyra procent. De låga kostnaderna för brandskador påverkade dock

den samlade skadekostnaden, som uppgick till 487 miljoner kronor 2009.

I motsatt riktning gick vattenskadorna. Det intensiva regnandet orsakade ett antal vattenskador i bostäder. Efter flera år av minskade vattenskadekostnader vände trenden uppåt under 2009. Denna skadekostnad steg med 34 procent eller med 14 miljoner kronor jämfört med 2008. Översvämningar i samband med regn och ett par omfattande vattenskador, som berodde på andra orsaker, bidrog till denna ökning.

▲
By utanför Heby.

▼
Tåg på väg mot Fagersta.

▲
Trafikrondell i Sala.

Fler inbrott

Efter brand och vatten är inbrott det som kostar bolaget mest. De senaste åren har en stigande trend vad gäller ökade skadekostnader i samband med inbrott noterats.

Maskinskadorna har också ökat i såväl antal som kostnad. En orsak till detta är de värmepumpar som finns i bostäder med luft- eller vattenburna system. Ett antal av dessa värmepumpar har under de senaste åren haft betydande kvalitetsproblem med åtföljande skador som har påverkat skadeutvecklingen negativt i vårt bolag.

Effektivare skadereglering

Under de senaste tre åren har effektivare arbetsmetoder införts vilket har gjort det möjligt att minska antalet medarbetare inom Skador. På fyra år har effektiviteten höjts med drygt 25 procent.

Ökad digital hantering av skador och en allmänt snabbare skaderegleringsprocess är två av alla de förbättringar som möjliggjort förändringen, som även har inneburit sänkta försäkringspremier på vissa områden.

Nöjda skadekunder

När en organisation får en minskad bemanning är det viktigt att kunderna inte får en sämre service. Handläggningstiden för varje skada har minskat betydligt under 2009 vilket innebär att kunderna i många fall får ersättningen snabbare.

Kunder har tillfrågats i efterhand om hur de upplevde servicen i samband med anmälning och reglering av skadorna. Nära 70 procent av de 2 000 tillfrågade kunderna gav oss högsta betyg. ■

Trafiken har blivit säkrare
på våra vägar.

Bolagets miljöarbete: Skador påverkar miljön

Under en följd av år har Länsförsäkringar Bergslagen målmedvetet arbetat med åtgärder som skall förebygga skador hos kunderna. Varje skada innebär en miljöpåverkan, bland annat på klimatet. Energiförbrukning, sanering, transporter och materialanvändning, som blir följden av en skada, påverkar boende-, arbets- och utomhusmiljön.

Länsförsäkringsgruppen införde en återvinningsförsäkring inom lantbrukssektorn 2007.

Den täcker kostnaderna för en årlig transport och återvinning av skrot och miljöfarligt avfall från de lantbruk som är försäkrade hos Länsförsäkringar Bergslagen.

Försäkringen innebär att bolaget tar ett tydligt miljöansvar på marknaden och bidrar därmed till att hålla ett växande antal lantbruk i Västmanlands och Örebro län samt i Heby kommun i Uppsala län fria från miljöfarliga ämnen.

Under 2009 insamlades 550 ton skrot, 66 000 kilo spillolja, 11 700 kilo bekämpningsmedel, 5 700 kilo oljefilter, 1 200 kilo lysrör och 2 400 kilo färgavfall hos lantbrukarna i området.

Minskad miljöpåverkan

Länsförsäkringar Bergslagen arbetar aktivt för att förhindra att skador uppstår och försöker samtidigt minska miljöpåverkan under skaderegleringsprocessen. Dessutom arbetar vi med det egna bolagets miljöpåverkan.

Länsförsäkringar Bergslagen minskar kontinuerligt utsläppen från uppvärmningen och el-förbrukningen i de egna fastigheterna. Detta har gjorts genom inköp av miljömärkt el och användning av nya tekniska lösningar för att minska energiförbrukningen.

Länsförsäkringar Bergslagen är certifierade enligt ISO 14001 sedan 2002. ■

VÅR MILJÖPOLICY

Länsförsäkringar Bergslagen ska i beslut och handling ta största möjliga miljöhänsyn genom ett fortlöpande förbättringsarbete. Därmed minskar vi vår miljöpåverkan och förebygger föroreningar inom verksamheten. Vi fokuserar miljöarbetet på att miljöanpassa skaderegleringen och bedriva ett aktivt skadeförebyggande arbete.

Vi ska uppfylla de lagar och förordningar som finns inom miljöområdet. Ett samarbete ska ske med myndigheter och organisationer, så att bolagets miljöarbete utformas i samklang med samhällets miljömål. För att säkerställa att lagar och regler efterlevs görs årliga kontroller. Länsförsäkringar Bergslagens miljömål utformas från de miljö kvalitetsmål som Riksdagen har bestämt.

Vi ska bredda och fördjupa den interna miljökompetensen i bolaget och genom vårt engagemang i miljöfrågor påverka kunder och leverantörer att fokusera mer på miljöfrågor.

Detta sker genom kontinuerlig utbildning av bolagets medarbetare och samarbetspartner.

Länsförsäkringar Bergslagen vill härigenom bidra till en hållbar utveckling i samhället och bolaget skall uppfattas som ett trovärdigt alternativ vad gäller miljöarbete inom bank och försäkring.

Strömsholms slott utanför Västerås är ett av de kungliga slotten.

Strömsholms kanal förbi Västanfors.

En jämställd arbetsplats

Vårt bolag är en jämställd arbetsplats. Sex av tio medarbetare är en kvinna och tolv av 23 chefer är män. Länsförsäkringar Bergslagen är ett bolag där många vill arbeta. Vid personalrekryteringarna under 2009 hade vi ett betydande antal sökande med goda kvalifikationer.

Under 2009 genomfördes en medarbetarundersökning som visar att de anställda anser sig ha goda förutsättningar att göra ett bra arbete. Precis som under tidigare år har bolaget ett högt värde på trivsel och medarbetarna tycker att Länsförsäkringar Bergslagen är en jämställd arbetsplats.

Medarbetarundersökningen bidrar till att utveckla verksamheten för att vara till största möjliga nytta för kunden, både

ur ett medarbetar- och ledarperspektiv.

Fokus i undersökningen ligger på medarbetarnas förutsättningar att lyckas med sina uppgifter utifrån engagemang, information, kompetens, befogenhet och ansvar.

Vår strävan är att alla medarbetare ska ha personliga mål utifrån bolagets affärsplan.

Vårt ledarskap bygger på en aktiv dialog med medarbetarna, där vi följer upp målen,

ger respons på utfört arbete samtidigt som medarbetarna har möjlighet att påverka sin egen kompetensutveckling.

ÅLDERSFÖRDELNING

Åldersspann	Andel
Under 25 år	3 procent
26–40 år	36 procent
41–55 år	46 procent
Över 55 år	15 procent

Nya medarbetare 2009

Maria Andersson

Claes Andhagen

Emmy Bennström

Kim Bergling

Kei Bergström

Martin Bertilsson

Lena Boström

Hanna Carneland

Marcus Fridborn

Michael Gall

Johan Görtz

Kim Hahne Ängblom

Ann-Katrin Ingdahl

Fredrik Jansson

Linda Jansson

Göran Kensert

Thomas Lagefjäll

Malin Sund

Amalia Thorstensson

Niclas Tillman

Erik Vettorato

Anna Wesslén

Anette Windahl

..... Västerås växer vid Mälaren.

Jordbruksmark utanför Örebro.

Ekonomisk redovisning

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Bergslagen avger härmed årsredovisning för 2009, bolagets 162:a verksamhetsår.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Försäkringsrörelse

Premieinkomst brutto uppgick till 822,0 (835,1) Mkr. Premieinkomst i direkt försäkring minskade till 758,8 (772,9) Mkr medan inom mottagen återförsäkring ökade premieinkomst till 63,2 (62,2) Mkr. Premier för återförsäkring ökade till 78,6 (76,7) Mkr. Premieintäkt f.e.r. uppgick till 748,3 (756,9) Mkr.

Antalet stora skador som inträffade under verksamhetsåret var få och kostnaden för dessa skador var låg vilket har resulterat i ett skadeutfall som betraktas som lägre än normalt. Den totala

skadekostnaden var däremot högre än året innan beroende på att skadekostnaden under 2008 var exceptionellt låg. Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador för egen räkning resulterade i ett överskott på 13,3 (22,2) Mkr. Kostnaden för försäkringsersättningar för egen räkning uppgick till 533,4 (504,9) Mkr. Driftskostnad för egen räkning uppgick till 145,2 (145,5) Mkr.

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring uppgick till 81,9 (149,2) Mkr. Återbäring till försäkringstagarna uppgick till 100 Mkr. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring uppgick till -18,1 (149,2) Mkr.

Kapitalförvaltning

Koncernens placeringstillgångar uppgick till 2 945,9 (2 504,5) Mkr vid verksamhetsårets slut.

Marknadsvärdet på koncernens placerings-tillgångar netto (efter avdrag för låneskulder) inklusive likvida medel uppgick till 2 832,0 (2 360,3) Mkr enligt tabell nedan.

Den starka börsuppgången på finansmarkna-derna under 2009 resulterade i ett mycket starkt finansresultat. Totalavkastning på koncernens kapitalplaceringar uppgick till 374 (-458,1) Mkr, eller 15,4 (-16,2) %. Direktavkastningen uppgick till 44,4 (68,8) Mkr eller 1,8 (2,4) %.

Liv och bank

Bolagets livförsäkringsverksamhet resulterade i ett underskott på -1,3 (-0,7) Mkr under verk-samhetsåret och bankverksamheten resulterade i ett underskott på -15,1 (-5,4) Mkr, enligt av styrelsen beslutad investeringsplan. Liv- och bankverksamheterna redovisas under Övriga intäkter och kostnader i resultaträkningen under icke teknisk redovisning samt i not 8.

Resultat

Koncernens resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 327,0 (-359,6) Mkr och efter skatt till 235,9 (-233,5) Mkr.

Skatt på årets resultat uppgick till -91,1 (+126,1) Mkr och består av ökad uppskjuten skatt på realiserade vinster på -91,1 (+150,9) Mkr.

Resultatutveckling i övrigt samt ekonomisk ställning framgår av femårsöversikten längre fram i årsredovisningen.

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara väl balanserad. Den genomsnittliga skadeprocenten f.e.r. på 75,3 (74,7) % under senaste 5-årsperio-den återspeglar försäkringsrisken. För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen tecknar bolaget återförsäkring. Återförsäkringsskyddet beskrivs mer ingående i not 2.

Den mottagna affären innehåller huvudsakligen svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 63,2 (62,2) Mkr eller 8,3 (8,0) % av premieinkomsten i direkt försäkring. Största risken i mottagen affär bedöms vara den i affären ingående Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i Nordiska Kärnförsäkringspoolen uppgår för bolagets del till 31,2 Mkr.

I vår kapitalförvaltning har vi identifierat placeringsrisker bestående av kursrisk, valutarisk, fastighetsrisk samt ränterisk. I not 2 lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets risker och riskhantering.

Koncernen

Koncernen består av moderbolaget Länsförsäk-ringar Bergslagen (578000-9956) samt de helägda dotterbolagen Fastighets AB Congresshuset i Västerås (556185-9835) och Länsförsäkringar Bergslagen Fastigheter AB (556683-5855).

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens fria kapital inklusive årets resultat uppgår till 800,0 (564,1) Mkr.

Dotterbolag

Länsförsäkringar Bergslagen äger aktier dels i sitt helägda dotterbolag Fastighets AB Congresshuset i Västerås vars verksamhet är att förvalta egen fastighet för uthyrning till konferens- och restaurangverksamhet samt kontorslokaler och dels i sitt helägda dotterbolag Länsförsäkringar Bergslagen Fastigheter AB vars verksamhet är att äga och förvalta aktier i publika aktiebolag enligt not 11.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår årsstämman besluta att årets vinst för moder-bolaget, 222 440 975 kr jämte balanserad vinst, 379 994 490 kr, totalt 602 435 465 kr överföres i ny räkning.

TOTAL KAPITALAVKASTNING (MKR)

	Marknads- värde 0812		Netto placering	Marknads- värde 0912		Värde- förändring		Direkt- avkastning		Total avkastning	
Räntebärande placeringar											
Obligationer och övriga räntebärande plac.	624	26,4%	-17	613	21,6%	6	0,9%	30	4,8%	35	5,9%
Likvida medel, lån	150	6,4%	25	175	6,2%	0	0,0%	12	7,4%	12	7,4%
Aktier och andelar											
Svenska aktier	328	13,9%	53	531	18,7%	149	41,9%	16	4,5%	165	46,3%
Utländska aktiefonder	317	13,4%	73	506	17,9%	115	32,5%	2	0,5%	117	32,9%
LFAB-aktier	390	16,5%	0	423	14,9%	33,8	8,7%	0	0,0%	34	8,7%
Övriga onoterade aktier	41	1,7%	7	48	1,7%	0	0,2%	0	0,0%	0	0,2%
Fastigheter											
Moderbolagets fastigheter	191	8,1%	0	205	7,2%	14	7,2%	-16	-8,4%	-2	-1,1%
LFB Fastigheter	273	11,6%	0	282	10,0%	9,7	3,6%	0	0,0%	10	3,6%
FABCH Congresshuset	46	2,0%	0	49	1,7%	2,8	5,9%	1	2,2%	4	8,1%
Summa finansiella placeringar	2 360	100,0%	142	2 832	100,0%	329	13,5%	44	1,8%	374	15,4%

Femårsöversikt

Resultat och konsolidering m m (Tkr)

	2009	2008	2007	2006	2005
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r.	748 303	756 881	731 195	736 101	737 384
Kapitalavkastning i försäkringsrörelsen *)	12 156	42 669	37 041	27 255	13 795
Försäkringsersättningar f.e.r. F	-533 404	-504 874	-598 793	-571 116	-581 456
Driftskostnader f.e.r.	-145 154	-145 476	-142 159	-125 237	-129 883
Tekniskt resultat före återbäring	81 901	149 200	27 284	67 003	39 840
Återbäring	-100 000	0	0	0	0
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	-18 099	149 200	27 284	67 003	39 840
Finansrörelsens resultat	360 661	-502 722	146 470	183 660	287 271
Övriga intäkter och kostnader	-15 590	-6 106	4 407	-2 029	-2 919
Resultat före dispositioner och skatt	326 972	-359 628	178 161	248 634	324 192
ÅRETS RESULTAT EFTER DISP. OCH SKATT	235 910	-233 507	157 455	198 710	243 103
*) Kalkylränta	1,1%	4,0%	3,7%	3,0%	1,7%
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar, verkligt värde	2 945 868	2 504 466	2 848 710	2 580 638	2 133 739
Premieinkomst f.e.r. P	743 357	758 469	749 386	738 860	734 529
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r. A	1 187 007	1 041 710	1 033 512	911 452	815 239
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	1 412 382	1 176 472	1 409 978	1 252 523	1 059 209
Uppskjuten skatt	353 982	262 963	401 133	381 156	333 113
Konsolideringskapital K	1 766 364	1 439 435	1 811 111	1 633 679	1 392 322
Konsolideringsgrad K/P	238%	190%	242%	221%	190%
Kapitalbas **)	1 766 364	1 439 435	1 811 111	1 639 074	1 392 322
Erforderlig solvensmarginal **)	147 625	144 347	135 940	129 243	112 240
**) För definition, se Ord och uttryck					
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r.	71%	67%	82%	78%	79%
Driftskostnadsprocent f.e.r.	19%	19%	19%	17%	18%
Totalkostnadsprocent f.e.r.	90%	86%	101%	95%	97%
Direkt försäkring					
Skadeprocent, brutto	66%	62%	88%	73%	82%
Driftskostnadsprocent, brutto	19%	18%	19%	16%	17%
Totalkostnadsprocent, brutto	85%	80%	107%	89%	99%
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning	1,8%	2,4%	2,1%	2,1%	1,2%
Totalavkastning	15,4%	-16,2%	7,3%	9,6%	17,3%

Resultaträkning

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelsen (Tkr)

		Koncernen		Moderbolaget	
	Not	2009	2008	2009	2008
Premieintäkter för egen räkning (f.e.r.)					
Premieinkomst	3	821 975	835 136	821 975	835 136
Premier för avgiven återförsäkring		-78 618	-76 667	-78 618	-76 667
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		4 946	-1 588	4 946	-1 588
		748 303	756 881	748 303	756 881
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen					
	4	12 156	42 669	12 156	42 669
Försäkringssättningar f.e.r.					
<i>Utbetalda försäkringssättningar</i>					
Före avgiven återförsäkring	5	-498 430	-537 958	-498 430	-537 958
Återförsäkrars andel	5	15 270	39 692	15 270	39 692
<i>Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.</i>					
Före avgiven återförsäkring		-48 991	4 238	-48 991	4 238
Återförsäkrars andel		-1 253	-10 846	-1 253	-10 846
		-533 404	-504 874	-533 404	-504 874
Driftskostnader f.e.r.					
	6	-145 154	-145 476	-145 154	-145 476
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring		81 901	149 200	81 901	149 200
Återbäring		-100 000	0	-100 000	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring		-18 099	149 200	-18 099	149 200

Icke teknisk redovisning (Tkr)

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2009	2008	2009	2008
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-18 099	149 200	-18 099	149 200
Kapitalavkastning, intäkter	7	16 184	55 524	15 166	44 576
Kapitalavkastning, kostnader	7	-2 249	-2 159	-2 249	-2 159
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	7	362 461	31 646	350 010	14 282
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	7	-3 579	-545 064	-3 579	-545 064
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-12 156	-42 669	-12 156	-42 669
Övriga intäkter och kostnader	8	-15 590	-6 106	-15 590	-6 106
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		326 972	-359 628	313 503	-387 940
Bokslutsdispositioner					
Förändring av säkerhetsreserv		0	0	0	-85 770
Förändring av periodiseringsfond		0	0	0	-12 100
Resultat före skatt		326 972	-359 628	313 503	-485 810
Skatt på årets resultat	9	-91 062	126 121	-91 062	140 027
ÅRETS RESULTAT		235 910	-233 507	222 441	-345 783

Balansräkning

Tillgångar (Tkr)

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2009	2008	2009	2008
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	10	435 355	421 848	205 355	191 555
Placeringar i dotterbolag/intressebolag					
Aktier och andelar	11	20	20	204 551	204 551
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	12	1 789 926	1 348 551	1 507 397	1 075 819
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12	612 622	623 635	612 622	623 635
Lån med säkerhet i fast egendom					
Övriga lån		100 309	102 778	143 655	147 819
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		7 636	7 634	7 636	7 634
		2 945 868	2 504 466	2 681 216	2 251 013
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar					
Avsättning för oreglerade skador		103 686	104 939	103 686	104 939
		103 686	104 939	103 686	104 939
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring	13	197 393	204 177	197 393	204 177
Fordringar avseende återförsäkring		23 988	16 746	23 988	16 746
Övriga fordringar		20 284	7 808	19 288	6 684
		241 665	228 731	240 669	227 607
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	14	13 331	6 807	13 331	6 807
Rättigheter		216	271	216	271
Kassa och bank		79 308	56 706	74 395	47 663
		92 856	63 784	87 943	54 741
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		19 131	15 044	19 131	15 044
Förutbetalda anskaffningskostnader	15	10 000	10 300	10 000	10 300
		29 131	25 344	29 131	25 344
SUMMA TILLGÅNGAR		3 413 206	2 927 263	3 142 644	2 663 643

Balansräkning

Eget kapital, avsättningar och skulder (Tkr)

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2009	2008	2009	2008
Eget kapital	16				
<i>Bundet eget kapital</i>					
Reservfond		27 211	27 211	27 211	27 211
Uppskrivningsfond		0	0	77 412	77 412
Bundna reserver		585 170	585 170	0	0
<i>Fritt eget kapital</i>					
Balanserad vinst eller förlust		564 091	797 598	379 995	725 778
Årets resultat		235 910	-233 507	222 441	-345 783
		1 412 382	1 176 472	707 058	484 617
Obeskattade reserver					
Utgjenningsfond		0	0	73 171	73 171
Säkerhetsreserv		0	0	708 718	708 718
Periodiseringsfond		0	0	12 100	12 100
		0	0	793 989	793 989
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)					
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	17	318 712	323 659	318 712	323 659
Avsättning för oreglerade skador	18	871 981	822 990	871 981	822 990
Återbäring		100 000	0	100 000	0
		1 290 693	1 146 649	1 290 693	1 146 649
Avsättning för andra risker och kostnader					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	23	12 100	12 100	12 100	12 100
Avsättningar för skatter	19	375 344	293 543	162 364	80 588
		387 444	305 643	174 464	92 688
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	20	18 535	19 338	18 535	19 338
Skulder avseende återförsäkring		9 103	9 471	9 103	9 471
Övriga skulder	21	189 609	176 164	43 362	23 365
		217 247	204 973	71 000	52 174
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					
Förutbetalda premier		77 264	76 754	77 264	76 754
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		28 175	16 772	28 175	16 772
		105 439	93 526	105 439	93 526
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 413 206	2 927 263	3 142 644	2 663 643
POSTER INOM LINJEN	22				
Ansvarsförbindelser					
I egenskap av ägare av 7,7% i Humlegården Holding AB finns formell ansvarighet för detta bolags förbindelser.					
Ställda säkerheter					
Fastighetsinteckningar		75 000	75 000	0	0
Bankmedel		4 774	5 963	0	0
För försäkringstekniska avsättningar (f.e.r.) registerförda tillgångar		1 721 797	1 607 389	1 721 797	1 607 389

I enlighet med 7 kap 11§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som används för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

Kassaflödesanalys

Direkt metod (Tkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Löpande verksamhet				
Premieinbetalningar	828 197	830 591	828 197	830 591
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-78 985	-74 211	-78 985	-74 211
Skadeutbetalningar	-498 430	-537 958	-498 430	-537 958
Skadeinbetalningar från återförsäkrare	8 028	40 406	8 028	40 406
Driftsutgifter	-118 385	-158 751	-118 892	-164 500
Utbetalningar av återbäring	0	0	0	0
Betald skatt	-27 043	-16 319	-27 043	-16 319
Övriga in- och utbetalningar	268	-6 739	268	-6 739
Kassaflöde från den löpande verksamheten	113 649	77 019	113 142	71 270
Investeringsverksamheten				
Direktavkasting	40 687	65 299	40 687	65 299
<i>Nettoinvesteringar i:</i>				
byggnader & mark	-2 300	-6 848	-2 300	-6 800
aktier & andelar i koncernföretag	0	0	0	-57
finansiella placeringstillgångar	-117 967	-187 370	-113 329	-183 236
Nettoinvesteringar i materiella tillgångar	-11 468	-3 690	-11 468	-3 690
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-91 048	-132 610	-86 410	-128 484
Årets kassaflöde	22 602	-55 591	26 732	-57 214
Likvida medel vid årets början	56 706	112 297	47 663	104 877
Årets kassaflöde	22 602	-55 591	26 732	-57 214
Likvida medel vid årets slut	79 308	56 706	74 395	47 663

Resultatanalys

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat (Tkr)

Direkt försäkring i Sverige

	Totalt 2009	Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk- och olycksfall	Motor- fordon	Trafik	Summa dir. förs. i Sverige	Mottagen återförs.
Premieintäkt f.e.r. (not 1)	748 303	149 889	201 905	16 173	195 986	122 075	686 028	62 275
Kapitalavkastning från finansrörelsen	12 156	590	896	2 286	515	7 058	11 344	812
Försäkringsersättningar f.e.r. (not 2)	-533 404	-114 586	-129 071	-24 607	-129 141	-89 720	-487 125	-46 279
Driftskostnad f.e.r.	-145 154	-26 647	-51 301	-2 715	-39 962	-21 518	-142 143	-3 011
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring	81 901	9 245	22 429	-8 863	27 398	17 896	68 105	13 796
Återbäring	-100 000	-22 216	-32 281	-2 425	-26 696	-16 382	-100 000	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring	-18 099	-12 971	-9 852	-11 288	702	1 514	-31 895	13 796
Avvecklingsresultat								
Avvecklingsresultat, brutto	17 940	15 119	12 536	-7 216	-3 511	1 012	17 940	0
Återförsäkrarens andel	-4 681	-2 760	1 073	11	0	-3 005	-4 681	0
Avvecklingsresultat f.e.r.	13 259	12 359	13 609	-7 205	-3 511	-1 993	13 259	0
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring								
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	318 712	67 184	100 904	7 748	79 201	56 596	311 633	7 079
Avsättning för oreglerade skador	871 981	63 387	108 954	98 812	25 774	366 891	663 818	208 163
Avsättning för återbäring	100 000	22 216	32 281	2 425	26 696	16 382	100 000	0
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	1 290 693	152 787	242 139	108 985	131 671	439 869	1 075 451	215 242
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar								
Avsättning för oreglerade skador	103 686	0	1 524	385	0	101 777	103 686	0
NOTER TILL RESULTATANALYS								
NOT 1								
Premieintäkt f.e.r.	748 303	149 889	201 905	16 173	195 986	122 075	686 028	62 275
Premieinkomst före avgiven återförsäkr.	821 975	157 927	253 532	17 413	194 812	135 133	758 817	63 158
Premier för avgiven återförsäkring	-78 618	-7 974	-55 765	-563	-363	-13 953	-78 618	0
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	4 946	-64	4 138	-677	1 537	895	5 829	-883
NOT 2								
Försäkringsersättningar f.e.r.	-533 404	-114 586	-129 071	-24 607	-129 141	-89 720	-487 125	-46 279
Utbetalda försäkringsersättningar	-483 160	-120 003	-140 891	-14 100	-127 006	-62 252	-464 253	-18 907
Före avgiven återförsäkring	-449 357	-102 965	-142 991	-11 469	-115 792	-57 232	-430 450	-18 907
Återförsäkrarens andel	15 270	145	14 106	0	0	1 019	15 270	0
Skaderegleringskostnader	-49 073	-17 183	-12 006	-2 631	-11 214	-6 039	-49 073	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.	-50 244	5 417	11 821	-10 507	-2 135	-27 468	-22 872	-27 372
Före avgiven återförsäkring	-48 991	8 321	24 853	-10 650	-2 135	-42 009	-21 619	-27 372
Återförsäkrarens andel	-1 253	-2 905	-13 033	143	0	14 541	-1 253	0

Noter till Resultat- och Balansräkningen 2009

Om inget annat anges avser uppgifterna i notföreteckningen både koncernen och moderbolaget

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänna förutsättningar

Överensstämmelse med normgivning och lag

Bilagda årsredovisningshandlingar har upprättats enligt lagen om årsredovisning i försäkringsbolag (ÅRFL) samt i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:26). Enligt Finansinspektionens allmänna råd tillämpas lagbegränsad IFRS i såväl moderbolagets redovisning som i koncernredovisningen. Med lagbegränsad IFRS avses en tillämpning av de internationella redovisningsstandarder som tillhörande tolkningsmeddelande som antagits av Europeiska kommissionen, med de avvikelser från tillämpningen som Finansinspektionen angivit.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade värdeförändringar.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden.

Intäkter för förmedling av bank-, fond- och livtjänster

Bolaget förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke tekniska resultatet under Övriga intäkter och kostnader.

Placeringstillgångar

Klassificering av placeringstillgångar

Finansiella tillgångar värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen.

Länsförsäkringar Bergslagen förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (aktier, obligationer och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat (förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt). Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom t ex LFAB ingår i denna utvärdering.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier i andra företag än koncern och intresseföretag samt räntebärande placeringar.

Aktier och andelar i koncernföretag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov provas regelbundet. I koncernens balansräkning värderas tillgångar i dotterbolag till verkligt värde.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, t ex nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden.

Bolagets innehav av aktier i LFAB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta värde.

Den samlade resultateffekten från finansiella tillgångar och skulder, värderade med hjälp av värderingstekniker uppgick i koncernen till + 46,2 (-129,1) Mkr före avdrag för kapitalavkastning som överförs till försäkringsrörelsen.

Byggnader och mark

Fastigheterna som i huvudsak används för uthyrning till externa hyresgäster redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras på värderingar.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För de finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke tekniska redovisningen som kapitalavkastning intäkter eller kostnader.

Redovisning av försäkringsavtal

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, d.v.s. när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker i balansräkningen.

Beräkning av avsättning sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsärsättningar

Försäkringsärsättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till bolaget eller ej. I de totala försäkringsärsättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsärsättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringsavtal. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inkl de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, s k IBNR-avsättning. Avsättning inkluderar även kostnader för skadereglering. Uppskattning av avsättningsbehovet görs för flera skadearter med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättning för oreglerade skador är väsentlig för bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuellt nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det

bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtal.

Driftskostnader

Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas funktionsuppdelade som anskaffningskostnader, skaderegleringskostnader och administrationskostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar.

Driftskostnader för kapitalavkastning redovisas under icke tekniska resultatet som kapitalavkastning kostnader. Driftskostnader i förmedlad affär redovisas under icke tekniska resultatet som övriga intäkter och kostnader.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna aktiveras. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonal. Anskaffningskostnader avskrivs på 12 månader.

Återbäring & rabatter

Styrelsen kan besluta om återbäring till försäkringstagarna då rörelseresultatet är positivt. Efter styrelsens beslut fastställs vilka kriterier som ska ligga till grund för utbetalning. Kundbonus får de kunder som har sitt hem och boende försäkrat hos Länsförsäkringar Bergslagen samt minst en privat försäkring eller en tjänst i Länsförsäkringar Bank AB.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas mot eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas på realiserade vinster i placeringstillgångar samt skillnaden mellan redovisade och skattemässiga värden på fastigheter. I koncernen tillkommer uppskjuten skatt på obeskattade reserver.

Ersättning till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner för ersättning efter avslutad anställning redovisas som kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som avgiftsbestämda.

Kostnader för ersättningar i samband med att personal slutar före den normala tidpunkten redovisas när kostnaden uppstår.

När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Dotterbolag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdesmetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Inledning

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Denna not omfattar en beskrivning av Länsförsäkringar Bergslagens riskhanteringsfunktion samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

Syftet med bolagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som företaget är exponerat för, både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för.

Bolagets sätt att hantera risktagandet bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Bl.a. finns dokument som styr riskbedömning och riskkurval vid införsäkringstillfället. Vidare finns en riskberäkningsmodell där risker inom olika områden kan kvantifieras.

Ansaret för Länsförsäkringar Bergslagens riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, policy och riktlinjer för kapitalförvaltning och skuldtäckningspolicy. Styrelsen får löpande rapportering om hur bolagets risker utvecklas via olika rapporter. Styrelsen har även ett finansutskott och en internrevisionsfunktion till sitt förfogande.

I finansutskottet ingår två styrelseledamöter samt VD. Operativt ansvarig är adjungerad ledamot. Finansutskottet, som är ett rådgivande organ till VD, har bl.a. till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta fram förslag till eventuella förändringar av riktlinjerna för kapitalförvaltningen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. Finansutskottet har minst fyra protokollförda möten per år.

Bolagets oberoende revisorer skall medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

Bolaget har en risk- och compliancefunktion som ansvarar för att identifiera och beskriva bolagets olika riskområden. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen och andra ansvariga chefer ta fram styrdokument som beskriver hur de olika riskerna skall hanteras. Riskkontrollfunktionen utförs av Länsförsäkringar Södermanland på uppdrag av Länsförsäkringar Bergslagens styrelse. Den löpande riskhanteringen rapporteras till styrelsen.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget skall arbeta enligt gällande regler och har bl.a. till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelbaserade utvärderingar i bolaget. Compliancefunktionen rapporterar till styrelse, VD och företagsledningen, samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer. Bolagets olika affärsområden ansvarar för att bedöma nya och befintliga risker inom sakförsäkrings- och kreditverksamheten. De har rätt att inom fastställda regler ta beslut om bolaget ska acceptera en risk eller inte.

Bolaget har dessutom en säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor samt ett väl fungerande miljöledningssystem, vars syften till stor del är att hantera och begränsa bolagets risktagande inom dessa områden.

Rapportering av risk

Bolaget har en intern beräkningsmodell för att mäta totalrisk. Metoden är ett led i anpassningen till de riskbaserade solvensreglerna som förväntas komma att införas. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper: försäkringsrisk, finansiella risker, operativ risk och motpartsrisk. Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till bolagets konsolideringskapital. Bolagets styrelse får minst en gång per år en riskrapport där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens. Från och med 2007 rapporterar bolaget även in uppgifter enligt det så kallade trafikljustsystemet. Trafikljustsystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Bolaget uppfyllde med god marginal de krav som ställts av myndigheterna.

Risker i försäkringsverksamheten

Försäkringsrisker består av teckningsrisk, reservsättningsrisk och katastrofrisk.

Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att skade- och driftskostnaderna för ännu ej inträffade skador inte täcks av premieintäkten. Teckningsrisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Bolaget redovisar inga diskonterade avsättningar för oreglerade skador. Detta innebär att bolaget inte har någon ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna.

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till Västmanlands- och Örebro län samt Heby kommun, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada. Främst är det olika typer av egendomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känslig för denna geografiska koncentration.

Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och utgör ett belopp som motsvarar 15 % av bolagets konsolideringskapital vid årets ingång. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, ansvar, motorfordon och trafikförsäkring, samt mottagen livåterförsäkring. För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte, återförsäkring, tillsammans med de 23 övriga länsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen – per riskslag – fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning,

i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet. Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall.

Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 7 miljarder totalt för de 24 länsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, d.v.s. avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, d.v.s. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador.

Finansiella risker

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser och fastighetspriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisker är risker för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar p.g.a. förändringar i marknadspriser.

Bolaget har ett regelverk, "Riktlinjer för kapitalförvaltningen", som reglerar hur bolaget skall placera sina tillgångar och till vilken risk detta får ske.

Riktlinjerna revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav (skuldtäckning) som kan påverka hur bolaget får placera sitt kapital och skrivit anvisningar hur skuldtäkningsregistret ska upprättas.

Bolagets placeringssammansättning och avkastning per placeringstillgång framgår av totalavkastningstabell i förvaltningsberättelsen.

Målet för bolagets kapitalförvaltning är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och tillgänglighet.

Försäkringstekniska avsättningar täcks i första hand av räntebärande papper, därefter av fastigheter och aktier (skuldtäckning).

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största finansiella risk. Totalt hade bolaget en aktieexponering på 1 790 (1 349) Mkr per den 31/12 2009. Den svenska portföljen består av direktägda aktier med en spridning på olika branscher medan de utländska aktieplaceringarna sker via fonder, mestadels i indexfonder. Genom att placera i flera olika geografiska regioner, samt på flera olika förvaltare minskar den totala aktiekursrisken.

Känslighetsanalys, aktiekursrisk (tkr)

Inverkan på resultat före skatt:

10% nedgång i aktiekurser -179 000

Valutakursrisk

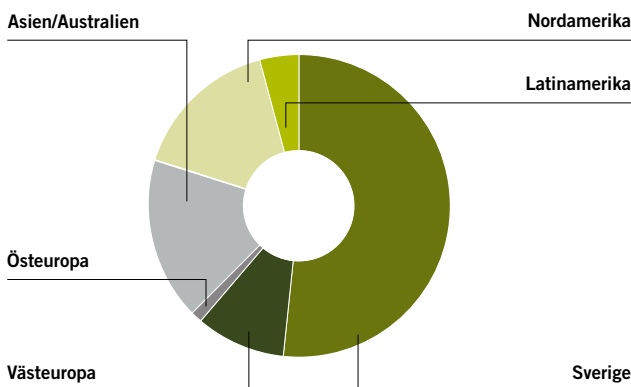
Bolaget har aktiefonder i utländsk valuta som uppgår till 506 (317) Mkr samt räntebärande placeringar i utländsk valuta som uppgår till 281 (0) Mkr. Av de räntebärande placeringarna i utländsk valuta är huvuddelen valutasäkrade, varför det inte finns någon valutakursrisk avseende dessa. Enligt bolagets placeringsriktlinjer får valutaexponering ske inom en ram av 20 % av totalt förvaltad kapital, vilket motsvarar cirka 566 (480) Mkr.

Känslighetsanalys, valutakursrisk (tkr)

Inverkan på resultat före skatt:

10% nedgång i valutakurser -58 700

NOTERADE AKTIEPLACERINGAR, GEOGRAFISK INDELNING

Diagrammet ovan visar hur bolagets noterade aktieplaceringar fördelar sig på olika geografiska regioner.

Ränterisk

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 613 (624) Mkr som till en tredjedel består av en svensk bostadsobligation. Ränteförvaltningen sker i egen regi och de flesta placeringar har en löptid mellan 0 och 5 år vilket gör att ränterisken är begränsad.

Finansiella skulder i form av inteckningslån finns i dotterbolagen Fastighets AB Congresshuset i Västerås samt LFB Fastigheter AB och uppgår till 142 (144) Mkr. Räntesatsen avseende lånen är kopplad till reporäntan, varför det finns en ränterisk i eventuella räntehöjningar.

Fastighetsrisk

Bolagets exponering i fastigheter uppgår till totalt 435 (421) Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar.

Känslighetsanalys, fastighetsrisk (tkr) i moderbolaget

Inverkan på resultat före skatt:

Direktavkastningskravet ökar med 1 %	-32 200
Förändring av hyresnivåerna med -10 % i direktägda fastigheter	-2 400

Operativa risker

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner.

En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolagets funktioner för riskhantering, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bl.a. till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Liv respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Bergslagen en provision.

Den ersättning som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är till viss del förenad med ett annullationsansvar, vilket innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldig om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad dels för att annullationsansvaret bara är treårigt och dels för att denna del av ersättningen enbart uppgår till cirka 30 Mkr per år.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Bergslagen skall stå för 80 % av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Det finns dock en begränsning i avtalet som innebär att bolagets ansvar maximalt kan uppgå till det enskilda årets totala ersättning från banken, vilket innebär att denna risk är begränsad till cirka 28 Mkr.

NOT 3 PREMIEINKOMST (Tkr)

	2009			2008		
	Brutto	Avgiven åf	Netto	Brutto	Avgiven åf	Netto
Direkt försäkring i Sverige	758 817	-78 618	680 199	772 931	-76 667	696 264
Mottagen återförsäkring	63 158	0	63 158	62 205		62 205
Summa premieinkomst	821 975	-78 618	743 357	835 136	-76 667	758 469

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN (Tkr)

	2009	2008
Överförd kapitalavkastning	12 156	42 669
Räntesats avseende trafik- och olycksfallsaffärer	2,26%	4,25%
Räntesats avseende övrig affär	0,42%	3,88%

I den direkta försäkringen samt vissa delar av den mottagna återförsäkringen har den överförda kapitalavkastningen beräknats på halva premieintäkten f.e.r. samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oregrerade skador f.e.r. under året. För den övriga mottagna återförsäkringen har för Nordiska Kärnförsäkringspoolen kapitalavkastningen beräknats på summan av ingående ersättningsreserv och skadebehandlingsreserv.

Som räntesats avseende trafik- och olycksfallsaffärerna har 5-årsobligationsränta tillämpats, medan det i den övriga affären har tillämpats årsgenomsnittet av 60-dagars statsskuldväxlar omräknat till effektiv ränta.

NOT 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGERSÄTTNINGAR (Tkr)

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkringsersättningar f.e.r.	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Utbetalda försäkringsersättningar	-449 357	-490 227	15 270	39 692	-434 087	-450 535
Driftskostnader för skadereglering	-49 073	-47 731	0	0	-49 073	-47 731
Utbetalda försäkringsersättningar	-498 430	-537 958	15 270	39 692	-483 160	-498 266

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER (Tkr)

	2009	2008
Funktionsindelade driftskostnader		
Anskaffningskostnader	-98 987	-98 270
Förändring av Förutbet.anskaffningskostnader	-300	200
Administrationskostnader inkl. beståndsvård	-45 467	-47 041
Provisioner i avgiven återförsäkring	-401	-365
Summa driftskostnader	-145 154	-145 476
Kostnadsslagsindelade driftskostnad		
Personalkostnader	-149 786	-140 237
Lokal kostnader	-11 585	-9 413
Avskrivningar	-4 739	-3 976
Kapitalförvaltningskostnader	-2 249	-2 159
Övrigt	-101 728	-107 821
Omkostnadsbidrag för gemensam affär	58 321	61 934
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-300	200
Summa driftskostnader	-212 066	-201 471

Driftskostnaderna, d.v.s. alla kostnader för främst anskaffning och administration minskade med kostnader och ersättning för de gemensamma affärerna Liv, Bank, Agria och Läns hem, framgår ovan. Skillnaden mellan funktionsindelade och kostnadsslagsindelade driftskostnader är 67,0 (56,0) Mkr och avser driftskostnader för skadereglering enl not 5, kapitalförvaltningskostnader samt underskott i de gemensamma affärerna Liv, Bank, Agria och Läns hem. Driftskostnaderna uppgick till 19,6 (18,9) % av premieintäkten f.e.r.

NOT 7 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER (Tkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Driftsresultat byggnader och mark				
Hysesintäkter	24 378	22 295	24 378	22 295
Driftskostnader	-38 053	-21 502	-38 053	-21 502
Driftsresultat	-13 675	793	-13 675	793
Utdelning på aktier och andelar	17 439	35 950	17 439	35 950
Resultat LF Bergslagen Fastigheter AB	3	10 260	0	0
Resultat Fastighets AB Congresshuset	1 015	688	0	0

Ränteintäkter

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	29 962	12 452	29 962	11 063
Övriga ränteintäkter	13 297	25 541	13 297	26 930

Realisationsvinster / förluster

Aktier och andelar	-38 657	-30 160	-38 657	-30 160
Räntebärande värdepapper	6 800	0	6 800	0
Fastigheter	0	0	0	0
Summa kapitalavkastning, intäkter	16 184	55 524	15 166	44 576

KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER (Tkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Kapitalförvaltningskostnader	-2 249	-2 159	-2 249	-2 159
Räntekostnader	0	0	0	0
Summa kapitalavkastning, kostnader	-2 249	-2 159	-2 249	-2 159

OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR (Tkr)

	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2009	2008	2009	2008
Koncernen				
Byggnader och mark	16 565	8 144	-2 300	0
Aktier och andelar	345 896	12 820	0	-545 064
Räntebärande värdepapper	0	10 682	-1 279	0
Summa orealiserade vinster och förluster	362 461	31 646	-3 579	-545 064

	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2009	2008	2009	2008
Moderbolaget				
Byggnader och mark	13 800	3 600	-2 300	0
Aktier och andelar	336 210	0	0	-545 064
Räntebärande värdepapper	0	10 682	-1 279	0
Summa orealiserade vinster och förluster	350 010	14 282	-3 579	-545 064

NOT 8 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER (Tkr)

	2009	2008
Intäkter för Liv och Bank	56 185	60 680
Intäkter för Läns hem och Agria	3 539	2 898
Kostnader för Liv och Bank	-72 590	-66 557
Kostnader för Läns hem och Agria	-2 724	-3 127
Summa övriga intäkter och kostnader	-15 590	-6 106

NOT 9 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT (Tkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	0	-13 906	0	0
Inkomstskatt på årets resultat	0	-10 907	0	-10 907
Uppskjuten skatt på orealiserade vinster / förluster	-91 019	152 076	-91 019	152 076
Uppskjuten skatt avseende skattemässiga avskrivningar på fastigheter	-43	-1 142	-43	-1 142
Skatt	-91 062	126 121	-91 062	140 027

NOT 10 BYGGNADER OCH MARK (Tkr)

	Kontors- och affärsfastigheter moderbolaget	Fastighet dotterbolag Fastighets AB Congresshuset	Övriga	Totalt
Antal	7	1	1	9
Areal	33 320	23 141	--	56 461
Anskaffningsvärde Tkr	170 765	185 293	355	356 413
Verkligt värde Tkr	205 000	230 000	355	435 355
Värde per kvm Kr	6 152	9 939	--	7 711
Ytvakansgrad	3,8%	1,4%	--	2,4%
Taxeringsvärde Tkr	167 672	43 600	734	212 006

Samtliga fastigheter förutom personalstuga ligger inom Länsförsäkringar Bergslagens verksamhetsområde, huvudsakligen i Västerås och Örebro.

Dotterbolaget Fastighets AB Congresshuset i Västerås egna fastighet inrymmer bl.a. Västerås Konserthus, vars yta uppgår till ca 44% av totala arealen. I den egna verksamheten utnyttjas ca 7 300 kvm av moderbolagets fastigheter, vilket avser ca 13% av det totala fastighetsbeståndet.

Värderingsmetoder

Moderbolagets fastigheter har värderats utifrån en värderingsmodell som framtagits av Humlegården HB. Denna modell har direktavkastningen som en viktig parameter.

Ett direktavkastningskrav på 6,5% har använts vid denna värdering.

Dotterbolaget Fastighets AB Congresshuset i Västerås förvärvades i slutet av december år 2006, varför ingen ny värdering av dess fastighet har gjorts under året.

NOT 11 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSE- OCH DOTTERBOLAG (Tkr)

Bolag	Antal aktier	Ägarandel %	Anskaffnings- värde	Aktieägar- tillskott	Summa anskaffnings- värde	Verkligt värde
LFB Fastigheter AB	1 000	100	77 512	85 070	162 582	282 530
Fastighets AB Congresshuset i Västerås	1 000	100	41 949	0	41 949	49 258
Partner Invest AB	200	20	20	0	20	20
Summa			119 481	85 070	204 551	331 808

NOT 12 ANDRA FINANSIELLA PLACERINGSTILLGÅNGAR (Tkr)

	Antal	Verkligt värde	Anskaff- ningsvärde		Antal	Verkligt värde	Anskaff- ningsvärde
Svenska börsnoterade aktier				Utländska aktiefonder			
ABB Ltd	235 000	32 360	10 679	China Equity Institut	4 703	10 859	10 595
Aros Quality Group	50 000	2 325	1 959	Equity Europe Emerging	1 179	13 996	10 000
Astra Zeneca	76 000	25 475	19 879	FF Asial Special	1 353 331	108 720	90 000
Black Earth Farming	220 000	5 038	5 287	FF China Focus Fund	124 084	10 812	10 000
Alfa Laval	80 000	7 904	8 750	LF Asienfond	1 145 706	96 266	74 083
Atlas Copco B	220 000	20 559	14 395	LF Europa Indexfond	477 401	56 648	50 000
Elekta AK B	165 000	28 050	19 658	LF USA Indexfond	1 450 224	163 547	145 000
Ericsson B	130 000	8 567	10 194	SHB Latin Amerikafond	165 767	44 803	45 000
Getinge Industrier	73 611	10 033	8 134	Summa aktiefonder		505 650	434 678
H & M B	95 000	37 753	20 758	Övriga aktier			
Investor A	130 000	17 134	4 579	Doxa AB	600 000	3 180	4 600
Kapp Ahl	180 000	12 915	5 981	Glow AB	2 325	1 001	2 000
Kaupthing	112 000	0	1 704	Granular	2 033	2 745	2 800
Lapland Goldminers	1 073 000	11 052	6 310	Karolinska Development	269 990	16 739	13 889
Lundin Petroleum	105 000	5 943	7 689	KomKap AB	30	330	330
Mtg B	54 000	19 213	10 333	LF Mäklarservice AB	200	130	40
Millicom International Cellular	40 000	21 320	21 375	LFS Invest I AB	50	6 388	6 225
Nokia A	180 000	16 488	9 412	LFS Invest V AB	100	11 515	10 996
Oriflame Cosmetics SA	30 000	12 855	11 063	Länsförsäkringar AB	331 221	423 300	121 325
Prevas B	1 044 100	19 629	27 576	Länsförsäkringar Fastighetsförmedling	558	762	1 500
RW Capital AB	2 480 114	1 786	3 321	Prevas A	250 000	4 700	5 500
Sandvik A	150 000	12 960	12 256	Sala Silvergruva AB	2 000	250	250
SCA B	300 000	28 635	13 206	Västerås Science Park	100	100	455
Scania B	155 000	14 307	16 908	Summa övriga aktier		471 140	169 910
SE Banken A	200 000	8 868	5 138	Andelar			
SHB A	143 000	29 201	10 875	Humlegården HB	31 237	0	41 475
Skanska B	220 000	26 752	15 044	Summa aktier och andelar i moderbolaget		1 507 396	1 038 228
SSAB A	133 687	16 323	12 211	Koncernen			
SSAB B	110 000	12 199	10 490	Aktier i Humlegården Holding I, II, III AB	142 444	282 530	109 511
Swedbank	400 000	28 360	27 663	Summa aktier och andelar		1 789 926	1 147 739
Systemair AB	149 800	8 838	9 348				
Telia	225 000	11 666	8 755				
Trac Technology	1 600 000	2 272	4 000				
Volvo B	225 000	13 826	17 235				
Summa börsnoterade aktier		530 606	392 166				

NOT 12 ANDRA FINANSIELLA PLACERINGSTILLGÅNGAR (Tkr) FORTS.**Anskaffningsvärden och verkliga värden**

	Anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	2009	2008	2009	2008
Moderbolaget				
Aktier och andelar	1 038 228	942 542	1 507 396	1 075 819
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	598 919	612 757	612 622	623 635
Summa	1 637 147	1 555 299	2 120 018	1 699 454

	Anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	2009	2008	2009	2008
Koncernen				
Aktier och andelar	1 200 810	1 105 124	1 789 926	1 830 578
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	598 919	612 757	612 622	623 635
Summa	1 799 729	1 717 881	2 402 548	2 454 213

Anskaffningsvärden och verkliga värden på aktier och andelar

	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Moderbolaget		
Noterade svenska aktier	392 166	530 606
Ej noterade aktier	169 910	471 140
Noterade andelar i aktiefonder	434 678	505 650
Ej noterade andelar	41 475	0
Summa aktier och andelar i moderbolaget	1 038 228	1 507 396

	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen		
Noterade svenska aktier	392 166	530 606
Ej noterade aktier	279 421	753 670
Noterade andelar i aktiefonder	434 678	505 650
Ej noterade andelar	41 475	0
Total summa aktier och andelar i koncernen	1 147 739	1 789 926

Upplupet anskaffningsvärde och verkliga värden på obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde	
	2009	2008	2009	2008
Utgivna av				
LF Hypotek	179 022	225 394	182 952	234 563
Övriga emittenter i svenska kronor	146 475	65 878	148 230	66 068
Övriga emittenter i utländsk valuta	277 752	0	281 440	0
Svenska Staten	0	121 485	0	123 004
LF Bank, fasträntekontoplaceringar	0	200 000	0	200 000
Summa	603 249	612 757	612 622	623 635

NOT 13 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING (TKR)

	2009	2008
Fordringar hos försäkringstagare	165 761	167 239
Fordringar hos försäkringsbolag	31 632	36 938
Summa fordringar avseende direkt försäkring	197 393	204 177

NOT 14 MATERIELLA TILLGÅNGAR (Tkr)

	Maskiner/inventarier		Övrigt		Totalt	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	65 114	61 792	377	9	65 491	61 801
Investeringar	11 401	3 322	67	368	11 468	3 690
Försäljningar och utrangeringar	0	0	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	76 515	65 114	444	377	76 959	65 491
Ingående avskrivningar	58 684	54 584	0	0	58 684	54 584
Årets avskrivningar	4 944	4 100	0	0	4 944	4 100
Försäljning och utrangeringar	0	0	0	0	0	0
Utgående avskrivningar	63 628	58 684	0	0	63 628	58 684
Bokfört värde	12 887	6 430	444	377	13 331	6 807

Datautrustning, övriga maskiner och inventarier skrivs planenligt av på fem år.

NOT 15 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER (Tkr)

	2009	2008
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	10 300	10 100
Årets avsättning	10 000	10 300
Årets avskrivning	-10 300	-10 100
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	10 000	10 300

Anskaffningskostnad med avskrivningstid

inom ett år	10 000	10 300
överstigande ett år	0	0

NOT 16 EGET KAPITAL (Tkr)

Koncernen	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt
	Reservfond	Bundna reserver	Balanserat resultat	Årets resultat	
IB 2009	27 211	585 170	797 598	-233 507	1 176 472
Disposition av 2008 års resultat			-233 507	233 507	0
Årets resultat				235 910	235 910
Förändring av bundna reserver		0	0		0
UB 2009	27 211	585 170	564 091	235 910	1 412 382

Moderbolaget	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt
	Reservfond	Uppskr. fond	Balanserat resultat	Årets resultat	
IB 2009	27 211	77 412	725 777	-345 783	484 617
Disposition av 2008 års resultat			-345 783	345 783	0
Årets resultat				222 441	222 441
UB 2009	27 211	77 412	379 994	222 441	707 058

NOT 17 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVADRÖJANDE RISKER (Tkr)

Avsättning för ej intjänade premier	2009			2008		
	Brutto	Åf andel	Netto	Brutto	Åf andel	Netto
Ingående balans	323 660	0	323 660	322 071	0	322 071
Premieinkomst	821 975	-78 618	743 357	835 136	-76 667	758 469
Intjänade premier under perioden	-826 922	78 618	-748 304	-833 547	76 667	-756 880
Utgående balans	318 712	0	318 712	323 660	0	323 660
Avsättning för kvadröjande risker						
Ingående balans	0	0	0	0	0	0
Premieinkomst	0	0	0	0	0	0
Intjänade premier under perioden	0	0	0	0	0	0
Utgående balans	0	0	0	0	0	0
Summa avsättning för ej intjänade premier och kvadröjande risker	318 712	0	318 712	323 660	0	323 660

NOT 18 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR (Tkr)

	2009			2008		
	Brutto	Åf andel	Netto	Brutto	Åf andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	-458 746	24 277	-434 469	-502 629	52 496	-450 133
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-331 595	80 662	-250 933	-291 198	63 290	-227 908
Avsättning för skaderegleringskostnad	-32 649	0	-32 649	-33 400	0	-33 400
Ingående balans	-822 990	104 939	-718 051	-827 227	115 786	-711 441
Förväntad kostnad för skador som inträffat under den innevarande perioden	-516 288	18 698	-497 590	-501 869	22 507	-479 362
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	449 357	-15 270	434 087	490 227	-39 693	450 534
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat tidigare år (avvecklingsresultat)	17 940	-4 681	13 259	15 879	6 339	22 218
Effekt av förändringar i antaganden	0	0	0	0	0	0
Utgående balans	-871 981	103 686	-768 295	-822 990	104 939	-718 051
<i>Utgående balans består av</i>						
Inträffade och rapporterade skador	459 691	-23 024	436 667			
Inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	379 720	-80 662	299 058			
Avsättning skaderegleringskostnad	32 570	0	32 570			
Utgående balans totalt	871 981	-103 686	768 295			

IBNR avser den direkta affären.

Reserv för oreglerade skador i trafikaffären är inte diskonterad.

NOT 19 AVSÄTTNING FÖR SKATTER (Tkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Inkomstskatteskuld	0	9 286	0	9 286
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	208 819	208 819	0	0
Uppskjuten skatteskuld på årets realiserade vinster	145 163	54 144	145 163	54 144
Uppskjuten skatt avseende skattemässiga avskrivningar på fastigheter	21 362	21 294	17 201	17 158
Avsättning för skatter	375 344	293 543	162 364	80 588

NOT 20 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING (Tkr)

	2009	2008
Skulder till försäkringsföretag	18 535	19 338
Summa skulder avseende direkt försäkring	18 535	19 338

NOT 21 ÖVRIGA SKULDER (TKR)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Leverantörsskulder	24 877	15 824	24 198	13 653
Skulder sociala kostnader	2 495	2 283	2 495	2 283
Källskatter	2 221	2 213	2 221	2 213
Inteckningslån	141 679	143 635	0	0
Övriga skulder	18 337	12 209	14 447	5 216
Summa övriga skulder	189 609	176 164	43 362	23 365

NOT 22 STÄLLDA SÄKERHETER (Tkr)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Fastighetsinteckningar	75 000	75 000	0	0
Bankmedel	4774	5963	0	0
För försäkringstekniska avsättningar (f.e.r.) registerförda tillgångar	1 721 797	1 607 389	1 721 797	1 607 389

I enlighet med 7 kap 11§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som används för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

NOT 23 PERSONAL OCH LÖNER

Medelantal anställda och löner	Antal		Löner och arvoden ^{*)}	
	2009	2008	2009	2008
Styrelse och VD	1	1	3 512	3 165
Tjänstemän	209	202	121 808	116 803
Övriga anställda	3	3	1 469	1 517
Totalt	213	206	126 789	121 485

*) inklusive sociala avgifter

Av ovanstående antal var 123 (112) kvinnor och 90 (94) män.

Åtagande för ålderspension

En avsättning för framtida avtalspensioner enligt krav från nya pensionsavtalet för försäkringsbranschen är beräknad till 12,1 Mkr och baseras på intern bedömning.

Medelantal och könsfördelning

Styrelse	Antal	
	2009	2008
Män	4	6
Kvinnor	4	3
Totalt	8	9

Ombud	Antal		Ersättningar	
	2009	2008	2009	2008
Allmänna ombud	70	80	3 955	2 885
Specialombud	217	203	16 160	16 064
Totalt	287	283	20 115	18 949

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och sju av årsstämman valda ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut. De två arbetstagarrepresentanterna erhåller ej något styrelsearvode. Ersättning till verkställande direktören utgörs av grundlön samt pension. Till andra ledande befattningshavare utgörs ersättningen av grundlön samt pension. Rörig ersättning kunde utgå under 2009. Med andra ledande befattningshavare avses i detta sammanhang företagsledningen, dock ej verkställande direktören.

Alla anställda utom VD har möjlighet att erhålla resultatbaserad merersättning, som beslutas inför varje år av styrelsen. Detta förutsätter att bolaget uppnår ett positivt resultat samt ett antal andra affärsmål. Maximalt 24 000 kr kan utgå för en heltidstjänst.

Ersättningar under 2009	Antal	Grundlön	Rörig ersättning	Pensionskostnad	Summa
Verkställande direktören	1	1 685	0	651	2 336
Styrelsens ordförande	1	207	0	0	207
Styrelseledamöter	7	594	0	0	594
Andra ledande befattningshavare	6	4 573	112	1 267	5 952
	7 059	112	1 918	9 089	

Avgångsvederlag

Till verkställande direktören och övriga i företagsledningen kunde under 2009 ett avgångsvederlag på maximalt två årslöner utgå.

Pension

Pensionsåldern för verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare är 65 år. Pensionen är i huvudsak förmånsbaserad och följer pensionsavtalet mellan FAO och FTF.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland bolagets anställda var 3,2% under året, medan långtidssjukfrånvaron (sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller mer) var 1,2%. Av nästföljande tabell framgår sjukfrånvaron för män och kvinnor i olika åldersgrupper.

NOT 23 PERSONAL OCH LÖNER FORTS.

Sjukfrånvaro Åldersgrupp	Kvinnor 2009		Män 2009		Kvinnor 2008		Män 2008	
	Total	Långtid	Total	Långtid	Total	Långtid	Total	Långtid
– 29 år	2,8%	0,0%	1,2%	0,0%	2,7%	1,5%	1,1%	0,0%
30 – 49 år	3,7%	1,5%	2,2%	0,9%	1,9%	0,2%	2,0%	0,5%
50 år –	3,6%	0,3%	4,1%	2,8%	3,7%	1,0%	1,2%	0,1%

**NOT 24 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR
TILL REVISORER (Tkr)**

	2009	2008
Valkyrian Revision AB, revisionsuppdrag	363	315
Valkyrian Revision AB, andra uppdrag	0	63
Övriga revisorer	119	163
Totalt	482	540

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR, ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN (Tkr)

Försäkringsklasser	Totalt 2009	Olycksfall och sjukdom	Motor- fordon övr. klasser	Motorfordon ansvar mot tredje man	Brand och annan egen- domsskada	Allmän ansvarighet	Rätts- skydd	Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
Premieinkomst, brutto	821 975	27 650	194 812	135 133	361 768	25 789	13 665	758 817	63 158
Premieintäkt, brutto	826 921	26 981	196 350	136 029	365 352	26 173	13 761	764 646	62 275
Försäkringsers., brutto	-547 421	-31 400	-129 040	-105 280	-216 700	-11 440	-7 282	-501 142	-46 279
Driftskostnader, brutto	-145 154	-4 468	-39 962	-21 518	-68 541	-5 144	-2 510	-142 143	-3 011
Resultat av avgiven återförsäkring	-64 601	-419	-363	1 608	-65 324	-38	-64	-64 601	0

VD och styrelsen intygar, så vitt vi känner till, att årsredovisningen har upprättats i enlighet med lag om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Västerås, den 9 mars 2010

Tommy Persson, ordförande

Annika Bergman

Anki Bengtson, vice ordförande

Christina Liffner

Ulf Torbacke

Fred Lindmark

Per Åhman

Ulf Nilsson

Pär-Erik Wejåker

Elisabeth Sverresson

Mikael Sundquist, VD

Min revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har avgivits den 9 mars 2010.

Henrik Hedqvist
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Länsförsäkringar Bergslagen
Organisationsnummer: 578000-9956

Jag har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Länsförsäkringar Bergslagen för år 2009. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lag om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas vid upprättande av årsredovisningen och koncernredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra mig om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget eller på annat sätt har handlat i strid mot försäkringsrörelselagen, lag om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lag om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Västerås, den 9 mars 2010

Henrik Hedqvist
Auktoriserad revisor

Bolagets Fullmäktige

Distriktet för Västerås kommun 2009-11

Göran Johansson, Västerås
 Göran Lundin, Västerås
 Peter Lindström, Västerås
 Ola Fall, Västerås
 Wivi Johansson, Västerås
 Claes Sjögren, Västerås
 Mårten Bladh, Västerås
 Catharina Pierre, Västerås
 Inger Skoog, Västerås
 Monica Hansen, Västerås
 Thomas Eskilsson, Västerås
 Sophie Bouniol, Västerås
 Jonny Lindblom, Västerås
 Christina von Schinkel, Västerås
 Tomas Ekholm, Västerås
 Karina Liljeroos, Västerås
 Cina Koskinen, Västerås
 Pamela Christensson, Västerås

Distriktet för Örebro och Lekebergs kommuner 2009-11

Mats Lenhammar, Örebro
 Ingvar Nylin, Örebro
 Nils O Edwertz, Örebro
 Anders Holm, Örebro
 Rolf Thorén, Vintrosa
 Benny Gustavsson, Örebro
 Hartmut Dombrowe, Örebro
 Ann-Mari Åkerling, Odensbacken
 Håkan Gransten, Ervalla
 Lena Tolander, Örebro
 Britt Billingmark, Dyltabruk
 Peter Einarsson, Örebro
 Ingvar Ernstson, Örebro
 Mikael Håstlund, Örebro
 Anette Carlsson, Örebro
 Lena Widing, Örebro
 Bo Ljunggren, Örebro
 Therése Hedén, Örebro

Distriktet för Hällefors, Lindesberg och Ljusnarsbergs kommuner 2010-12

Leif Berglund, Hällefors
 Lena Lindqwist, Gusselby
 Göran Selander, Lindesberg
 Lena Andersson, Frövi
 Jeanet Langelaan, Kopparberg

Distriktet för Nora, Karlskoga och Degerfors kommuner 2010-12

Robert Östberg, Åtorp
 Jan-Erik Höijer, Degerfors
 Helena Jansson, Karlskoga
 Ingamay Lindgren, Granbergsdal
 Anna Berggren, Nora

Distriktet för Sala och Heby kommuner 2010-12

Ola Birgersson, Huddungeby
 Per Snellman, Möklinta
 Kurt Hansson, Sala
 Anita Edholm, Vittinge
 Per Erik Nyström, Västerfärnebo
 Wilma Akkerman, Salbohed

Distriktet för Askersund, Hallsberg, Laxå och Kumla kommuner 2008-10

Bengt Olofsson, Pålsboda
 Per-Anders Sättergård, Pålsboda
 Håkan Wistrand, Kumla
 Anette Boo, Hjortkvarn
 Gerd Gullberg-Johnson, Kumla
 Per Willén, Askersund

Distriktet för Fagersta, Skinnskatteberg, Norberg och Surahammars kommuner 2008-10

Dag Edeen, Surahammar
 Lennart Andersson, Fagersta
 Kerstin Söderström, Norberg

Distriktet för Köping, Arboga, Kungsör och Hallstahammars kommuner 2008-10

Dag Larsson, Arboga
 Gunnar Ågren, Kolbäck
 Hans Vestholm, Kungsör
 Gunvor Stenman, Köping
 Annvor Falk-Norrsjö, Köping
 Jonna Lindman, Arboga

Valberedning

Anita Edholm, Vittinge, ordförande
 Leif Berglund, Hällefors
 Nils O Edwertz, Örebro, vice ordförande
 Gerd Gullberg-Johnson, Kumla
 Helena Jansson, Karlskoga
 Göran Johansson, Västerås
 Kerstin Söderström, Krylbo
 Gunnar Ågren, Kolbäck

Bolagsstyrningsrapport

Länsförsäkringar Bergslagen

Länsförsäkringar Bergslagen följer i tillämpliga delar, bland annat med beaktande av att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag, Svensk Kod för bolagsstyrning (Koden).

Bolagsstyrningsrapport jämte bilagorna; bolagsordning, instruktion för valberedning, styrelsens arbetsordning, placeringspolicy och årsstämmoprotokoll, redovisas på bolagets hemsida www.lfbgslagen.se.

Årsstämma

Årsstämman är Länsförsäkringar Bergslagens högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Årsstämman utgörs av fullmäktige, valda av försäkringstagarna. Antalet fullmäktige uppgår (2009) till 67 personer.

Endast fullmäktige har rätt att delta vid årsstämman och endast fullmäktige har rösträtt.

Deltagande eller röstning via fullmakt är inte tillåtet. Vill enskild delägare/försäkringstagare föra fram något på årsstämman kan detta ske via fullmäktige. Direktkontakt tas då med någon i fullmäktigeförsamlingen, som i sin tur kan föra fram delägarrens/försäkringstagarens synpunkt på årsstämman.

Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Länsförsäkringar Bergslagen, utse styrelse, revisorer och valberedning samt besluta om ersättning till dessa, besluta om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören.

Kallelse till årsstämman sker brevlades, tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman. För deltagande på årsstämman krävs att fullmäktige närvarar fysiskt.

Bestämmelserna i Koden om kallelse till årsstämma på bolagets hemsida och om deltagande på distans tillämpas inte av bolaget. Kodens övriga bestämmelser om årsstämma, bland annat om styrelsens, ledningens och revisorernas närvaro samt om årsstämmans genomförande tillämpas av bolaget.

I enlighet med Koden är avsikten att föreslå ordinarie årsstämma 2010 att välja styrelsens

ordförande och godkänna principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagets ledning.

Vid årsstämman 2010 avges också förslag till ersättning till styrelseledamöter.

Valberedning

Bolaget har en av årsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om ett år. Valberedningens instruktion är anpassad till bestämmelserna i Koden. Valberedningen kommer att presentera sina förslag för fullmäktige i kallelsen till ordinarie årsstämma 2010. Vid årsstämman kommer valberedningen att presentera och motivera sina förslag och lämna en redogörelse för hur dess arbete bedrivits. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av Instruktion för valberedningen, fastställd av årsstämman.

Valberedningens ledamöter

Anita Edholm, ordförande, född 1957, Vittinge, invald 2001.

Nils O Edwertz, vice ordförande, född 1945, Örebro, invald 1999.

Leif Berglund, född 1946, Hällefors, invald 2007.

Gerd Gullberg-Johnson, född 1944, Kumla, invald 2008.

Helena Jansson, född 1953, Karlskoga, invald 2000.

Göran Johansson, född 1949, Västerås, invald 1999.

Kerstin Söderström, född 1945, Krylbo, invald 2007.

Gunnar Ågren, född 1943, Kolbäck, invald 2007.

Bolagets styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning.

Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst sju och högst nio ledamöter. Inga suppleanter förekommer. Styrelsen består av åtta ordinarie stämموvalda ledamöter. Därutöver finns en ordinarie arbetstagarledamot och tre suppleanter för arbetstagarna. VD ingår inte i styrelsen. Mandattiden för de årsstämmovalda ledamöterna uppgår till två år. Avvikelse från Kodens bestämmelse om mandattid om högst ett år sker mot bakgrund av att årsstämman är suverän att när som helst avsätta eller tillsätta styrelseledamot oavsett mandattid. Längre mandattid än ett år bidrar till att säkerställa kontinuitet och uppbyggnad av kompetens i styrelsen.

Stämموvalda ledamöter

Tommy Persson, ordförande

Anki Bengtson, vice ordförande

Annika Bergman

Christina Liffner

Fred Lindmark

Elisabeth Sverresson

Pär-Erik Wejåker

Per Åhman

Personalrepresentanter

Ulf Torbacke

Ulf Nilsson, suppleant

Lars-Ove Andersson, suppleant

Eva Axelsson, suppleant (avgick december 2009)

Anette Granberg, suppleant (invald januari 2010)

Bolagets revisorer

Revisor

Henrik Hedqvist, Valkyrian Revision AB

Revisorssuppleant

Hans Stenberg, Deloitte AB, Stockholm

Personuppgifter styrelsen

Tommy Persson

Född 1948, bosatt i Stockholm och Västerås, civilekonom

Nuvarande uppdrag

Länsförsäkringar Bergslagen, styrelsens ordförande sedan 2008. Kommuninvest AB, styrelsens ordförande, invald 2008. CEA; Europeiska försäkringsförbundet, styrelsens ordförande, invald 2007. Sjunde AP-fonden, styrelsens ordförande, invald 2008. LRF Konsult, styrelseledamot, invald 2008. Stockholms Handelskammare, styrelseledamot, invald 2004. Kammarkollegiet, ledamot av insynsrådet, invald 2008.

Tidigare uppdrag

Länsförsäkringar AB, koncernchef, 1996 – 2008. Posten AB, VVD 1990–1996. Holmen AB, VD Holmen Hygien, 1983–1990. Electrolux AB, VD Ballingslövskök 1980–1983. Klippan AB, olika befattningar 1971–1980.

Anki Bengtson

Född 1962, bosatt i Västerås och Svedala, civilekonom.

Verksamhet

VD och delägare, Aros Congress Center AB, Västerås sedan 1994.

Styrelseuppdrag

Ledamot i LF Bergslagen sedan 2001 och vice ordförande sedan 2007. Ledamot i LF Bank 2003–2005. Ordförande i ALMI Västmanland AB 2003–2008. Ledamot i ATG Hästkliniken AB 2005–. Ledamot i Best Western Hotels 2006–.

Annika Bergman

Född 1966, bosatt i Närke Kil, lantmästare

Verksamhet

Delägare i Elgesta Förvaltning AB, lantbruk med huvudinriktning grisproduktion och växtodling. VD och ägare AgroMind AB, personalutveckling inom den gröna näringen.

Styrelseuppdrag

Ledamot Länsförsäkringar Bergslagen sedan 2009. Ordförande Sveriges Grisföretagare. Ledamot Svensk Köttinformation AB. Ledamot Skogs- och Lantarbetsgivarförbundets jordbrukssektion. Ledamot Sveriges Lantmästarförbund.

Christina Liffner

Född 1950, bosatt i Västerås, civilekonom.

Verksamhet

Vice VD (CFO) Assi Domän AB, Stockholm, 1994–1998. ASE/ABB-koncernen olika befattningar inom ekonomi- och finansområdet 1979–1994.

Styrelseuppdrag

Ledamot Länsförsäkringar Bergslagen sedan 2004. Ordförande i Svensk Adressändring AB. Ordförande i Endometriossföreningen, Sverige. Vice ordförande AB Svensk Exportkredit. Ledamot Sveaskog AB och Prevas AB.

Fred Lindmark

Född 1946, bosatt i Örebro, filosofie kandidat.

Verksamhet

VD, AB Bandindustri, Kumla sedan 1985, verksam i familjebolaget sedan 1970.

Styrelseuppdrag

Ledamot i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse (tidigare Örebro Läns Försäkringsbolag) sedan 1984.

Elisabeth Sverresson

Född 1954, bosatt i Örebro, gymnasieekonom.

Verksamhet

Driver Injection AB sedan 1988 och är verksam som marknadskonsult/projektledare.

Styrelseuppdrag

Ledamot Länsförsäkringar Bergslagen sedan 2000. Ledamot Micro Data AB, Örebro.

Pär-Erik Wejåker

Född 1949, bosatt i Vittinge, agronom.

Verksamhet

VD och ägare av P-E Wejåker Förvaltning AB. Verksam inom lantbruk, trädgårdsnäring, fastighetsförvaltning och bioteknik.

Styrelseuppdrag

Ledamot i Länsförsäkringar Bergslagen sedan 2005.

Per Åhman

Född 1954, bosatt i Västerås

Verksamhet

Verksamhetschef och läkare Citypraktiken Västerås sedan 1987.

Styrelseuppdrag

Ledamot i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse sedan 2008. Ledamot Rehab Station AB sedan 2003. Ledamot Frösunda Gruppen AB 1995–2003. Ledamot Medicinsk Röntgen AB sedan 1995. Ledamot Praktikertjänst AB 1990–2002. Vice ordförande Praktikertjänst AB 1996–2002. Ledamot Praktikertjänst Pensionsstiftelse, 1994–2002. Ledamot Stiftelsen Praktikertjänst Konsortiet, 1992–2002. Ledamot Stockholm Heart Center AB, 1995–1997. **Övriga uppdrag** Ledamot styrelsen VSK Bandy 2004–2006. Utbildad 2007 vid Lifesuccess Consultants, USA, till konsult inom företags- och personlighetsutveckling.

Ulf Torbacke

Född 1952, bosatt i Örebro, gymnasieekonom, akademiska betyg i nationalekonomi, företagsekonomi och juridik.

Verksamhet

Distriktschef Länsförsäkringar Bergslagens affärsområdet Företag, Lantbruk och Liv sedan 1985.

Övriga uppdrag

Vice ordförande i Länsförsäkringar Bergslagens FTF-klubb sedan 2003. Personalrepresentant i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse sedan 2004.

Ulf Nilsson

Född 1958, bosatt i Asker, Örebro, lantbruksutbildad.

Verksamhet

Arbetat inom lantbruksnäringen 1976–1984, distriktschef Alfa Laval 1984–2000, distriktschef Lantbruk, Länsförsäkringar Bergslagen sedan 2000.

Övriga uppdrag

Vice ordförande, 2008 och styrelseledamot, 2007 Länsförsäkringar Bergslagens FTF-klubb. Personalrepresentant i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse 2009.

Lars-Ove Andersson

Född 1952, bosatt i Pålshoda, el-ingenjör.

Verksamhet

Besiktningsman och skadeförebyggare vid Länsförsäkringar Bergslagen sedan 1986.

Övriga uppdrag

Ordförande i Länsförsäkringar Bergslagens JUSEK-klubb sedan 2005. Personalrepresentant (suppleant) i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse sedan 2005.

Anette Granberg

Född 1969, bosatt i Örebro, gymnasieekonom.

Verksamhet

Hotellbranschen 1988–1990, resebranschen 1990–2000, Länsförsäkringar Bergslagen, innesäljare Privat 2000–2003 och sedan 2003 produktspecialist Privat.

Övriga uppdrag

Styrelseledamot i Länsförsäkringar Bergslagens FTF-klubb sedan 2001. Personalrepresentant (suppleant) i Länsförsäkringar Bergslagens styrelse 2002–2003 och sedan 2009.

Bolagets verkställande direktör

Mikael Sundquist

Född 1961, bosatt i Västerås, civilekonom.

Verksamhet

Verkställande direktör, 2007.

Styrelseuppdrag

Glow AB. Länsförsäkringar Sak AB.

Länsförsäkringar Bergslagens revisor

Henrik Hedqvist

Född 1944, auktoriserad revisor Valkyrian Revision AB, Stockholm. 1980 revisorssuppleant i Västmanlands Försäkringsbolag (namnändrat 1992 till Länsförsäkringar Bergslagen). Ordinarie revisor i bolaget sedan 1981.

Hans Stenberg

Född 1947, revisorssuppleant, Deloitte AB, Stockholm.

Styrelsens arbetsordning

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Översyn av arbetsordningen sker fortlöpande.

Styrelsens sammanträden

Styrelsen har under räkenskapsåret 2009 genomfört åtta sammanträden.

Närvaro styrelsens sammanträden 2009

Tommy Persson:	8 sammanträden
Anki Bengtson:	8 sammanträden
Annika Bergman:	4 sammanträden (invald årsstämman 21 april 2009)
Fred Lindmark:	7 sammanträden
Christina Liffner:	7 sammanträden
Elisabeth Sverresson:	8 sammanträden
Pär-Erik Wejåker:	6 sammanträden
Per Åhman:	8 sammanträden
Carl-Hugo Hamilton:	2 sammanträden (avgick årsstämman 21 april 2009)
Leif Mellberg:	2 sammanträden (avgick årsstämman 21 april 2009)

Denna bolagsstyrningsrapport har ej granskats av bolagets revisor.

Företagsledning

Mikael Sundquist, f 1961
Verkställande direktör
Anställd 1985

Claes Andhagen, f 1958
Affärsområdeschef Privat
Anställd 2009

Jan-Åke Eriksson, f 1956
Affärsområdeschef Företag
Anställd 1985

Gunnar Hilding, f 1947
Kommunikationschef
Anställd 2000

Ann-Christin Palmér, f 1956
Personalchef
Anställd 2004

Slobodanka Savinovic, f 1962
Ekonomichef
Anställd 1998

Erik Troedsson, f 1963
Områdeschef Skador
Anställd 1997

Mikael Sundquist

Claes Andhagen

Jan-Åke Eriksson

Gunnar Hilding

Ann-Christin Palmér

Slobodanka Savinovic

Erik Troedsson

Tommy Persson

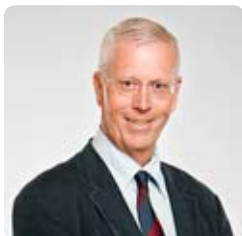
Anki Bengtson

Annika Bergman

Christina Liffner

Fred Lindmark

Elisabeth Sverresson

Pär-Erik Wejåker

Per Åhman

Styrelse

Tommy Persson, f 1948
Ordförande
invalid 2008, mandatperiod 2008–2010

Anki Bengtson, f 1962
Vice ordförande
invalid 2001, mandatperiod 2009–2011

Annika Bergman, f 1966
invalid 2009, mandatperiod 2009–2011

Christina Liffner, f 1950
invalid 2004, mandatperiod 2008–2010

Fred Lindmark, f 1946
invalid 1984, mandatperiod 2008–2010

Elisabeth Sverresson, f 1954
invalid 2000, mandatperiod 2008–2010

Pär-Erik Wejåker, f 1949
invalid 2005, mandatperiod 2009–2011

Per Åhman, f 1954
invalid 2008, mandatperiod 2008–2010

Ulf Torbacke

Ulf Nilsson

Lars-Ove Andersson

Anette Granberg

Personalrepresentanter

Ulf Torbacke, f 1952
Personalrepresentant

Ulf Nilsson, f 1958
Personalrepresentant

Lars-Ove Andersson, f 1952
Personalrepresentant,
suppleant

Anette Granberg, f 1969
Personalrepresentant,
suppleant

Resecentrum i Hallsberg.

Gemensamma bolagen: Samverkan som stärker vårt varumärke

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. En mätning bland privatpersoner och företagare i Sverige, som TNS Sifo gjorde under 2009, visade att Länsförsäkringar har branschens starkaste varumärke både på privat- och företagsmarknaden.

Hösten 2008 genomfördes en omröstning bland alla drygt 700 000 kunder med så kallad traditionell förvaltning i Länsförsäkringar Liv. Frågan gällde förslaget att den 1 januari 2010 ombilda livförsäkringsbolaget till ett vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag. Omröstningen gav klartecken att ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen, en ansökan som godkändes på alla punkter utom på en – det gällde några frågor om hur livförsäkringsbolagets tillgångar ska fördelas mellan kunder och ägare.

Nytt livbolag

Efter en intern analys och en fortsatt dialog med Finansinspektionen är vi nu överens. Det innebär att det inte längre finns några invändningar mot en ombildning. Däremot har vi beslutat att skjuta på genomförandet och en ny tidplan presenteras under våren 2010.

Störst på privatmarknaden

Inom liv- och pensionsförsäkring är Länsförsäkringar fortsatt etta på privatmarknaden med en marknadsandel på

15,4 procent. Inom avtalsmarknaden växer Länsförsäkringars andel av marknaden. På tjänstepensionsmarknaden är Länsförsäkringar näst störst och marknadsandelen ökade från 11,9 till 14,1 procent. Ökningen sker tack vare den goda tillväxten på avtalsmarknaden och fortsatt god försäljning via oberoende försäkringsförmedlare.

STARKT VARUMÄRKE

Länsförsäkringar Bergslagen äger tillsammans med de övriga 23 länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB som har sin verksamhet i Stockholm. Länsförsäkringar Bergslagen har alltid kundkontakterna i sitt område. I Länsförsäkringar AB bedrivs service- och utvecklingsarbete inom liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring och djurförsäkring. Länsförsäkringar Bergslagen äger 5,26 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Bergslagens konsolideringskapital.

Stabil finansrörelse

Länsförsäkringar har genom hela finanskrisen följt den trygga allokeringslinje som alltid styr placeringarna av kundernas pengar. De senaste årens extrema svängningar på marknaden har tydligt visat på värdet av långsiktighet. Resultatet är en fortsatt hög konsolidering, inget behov av återtag och en jämn och stabil avkastning. ▶

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV

	2009	2008
Premieinkomst, netto Mkr	11 879	10 719
Konsolidering %	107	105
Solvans %	137	114
Balansomslutning Mkr	162 989	150 216
Genomsnittlig återbäringsränta 1985–2009 %	8,9	9,2

LÄNSFÖRSÄKRINGAR BANK

	2009	2008
Rörelseresultat Mkr	258	245
Balansomslutning Mdr	127	104
Räntenetto Mkr	1 148	1 211
Antal kunder	759 000	700 000

Hammarssundsbron över Vättern.

Femte största banken

Länsförsäkringar är Sveriges femte största retailbank på inlåning, som ökade 6 procent till 37 (35) miljarder kronor under 2009. Marknadsandelen, mätt som inlåning från hushåll, ökade till 3,4 (3,2) procent. Länsförsäkringar växer på bankmarknaden och inlåningsökningen avsåg framförallt privat- och sparkonton.

Utlåning till allmänheten ökade med 27 procent till 100 (79) miljarder kronor. Bostadsutlåningen i dotterbolaget Länsförsäkringar Hypotek ökade med 26 procent till 68 (54) miljarder kronor. Marknadsandelen, mätt som hushålls- och bostadsutlåning till hushåll, ökade till 4,0 (3,5) procent. Bankverksamheten kännetecknas av en låg riskprofil.

Erbjudandet om bottenlån till lantbrukare, som lanserades i februari 2008, har stärkt Länsförsäkringars erbjudande för en fortsatt marknadstillväxt inom bank och försäkring till lantbrukare. Lantbrukskrediterna har en god geografisk spridning i landet och uppgick vid årets slut totalt till 10,8 (6,5) miljarder kronor och bottenlån för lantbruks- och

skogsfastigheter uppgick till 7,8 (3,2) miljarder kronor.

Fastighetsförmedling

Vid årsskiftet 2009–2010 bytte Läns hem Fastighetsförmedling namn till Länsförsäkringar Fastighetsförmedling. Genom Länsförsäkringar Fastighetsförmedling får de som säljer och köper en bostad, förutom kunskapen hos erfarna och kunniga mäklare, också tillgång till Länsförsäkringars breda utbud inom bank och försäkring.

Verksamheten bedrivs i franchiseform där Länsförsäkringar Bergslagen är franchisegivare och huvudman för de lokala fastighetsförmedlingarna. Länsförsäkringar Bergslagen har fastighetsförmedling i denna form på sju orter i Västmanlands och Örebro län.

Under 2009 såldes 760 villor, bostadsrätter och fritidshus. Värdet på försäljningarna uppgick till 842 miljoner kronor.

Djur- och grödaförsäkring

Länsförsäkringars specialistbolag Agria Djurförsäkring är marknadsledande

inom djur- och grödaförsäkring i Sverige med en marknadsandel på 60 (60) procent. Premieintäkten för egen räkning uppgick under 2009 till 1,5 miljarder kronor och det tekniska resultatet uppgick till 119 miljoner kronor.

Ökat samhällsansvar

Samhällsansvar och ett starkt engagemang i det lokala samhället är för Länsförsäkringar Bergslagen en naturlig konsekvens. Ett kundägt bolag har som syfte att skapa individuell trygghet för kunderna som även är delägare i bolaget.

Länsförsäkringar Bergslagens arbete med samhällsansvar är förankrat sedan lång tid tillbaka och är nära knutet till värdegrunden – ömsesidighet och lokal närvaro. Samspelet med det samhälle vi verkar i är omfattande och det finns ett starkt engagemang i det lokala samhällets utveckling och tillväxt. Liksom övriga länsförsäkringsbolag stödjer och samarbetar Länsförsäkringar Bergslagen aktivt med organisationer, föreningsliv, idrottsrörelser och näringsliv. ■

Ord och uttryck

Allmänt

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsavtal direkt mellan bolaget och försäkringstagaren. Till skillnad från indirekt försäkring är bolaget direkt ansvarig gentemot försäkringstagaren.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna – helt eller delvis – hos andra bolag. Man talar här om avgiven återförsäkring hos det förstnämnda bolaget och om mottagen återförsäkring (indirekt försäkring) hos det sistnämnda bolaget.

Affär för egen räkning (f e r)

Med affär för egen räkning avses den del av försäkringsaffären som försäkringsbolaget själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Termer i Resultaträkningen och Resultatanalysen

Premieinkomst

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

Premieintäkt

Avser, kort uttryckt, den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid på ett år. Vid räkenskapsårets slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år. Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en avsättning som kallas avsättning för ej intjänade premier. Motsvarande avsättning vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året. Se även kvardröjande risker. Premieintäkten för året består således av följande poster: avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst under året minus avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Kapitalavkastning överförd från försäkringsrörelsen

Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, uppsamlas hos bolaget ett kapital som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital överförs i resultatredovisningen från kapitalförvaltningen till skadeförsäkringsrörelsen under benämningen kapitalavkastning överförd från försäkringsrörelsen.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av avvecklingsresultat på tidigare års avsättning för oreglerade skador. I utbetalda försäkringsersättningar ingår kostnaderna för skadereglering.

Driftskostnader

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning av försäkringsavtal och kostnader för administration. Kostnaderna för skadereglering redovisas under försäkringsersättningar.

Avvecklingsresultat

För skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång reserveras medel, i bokslutet, i avsättning för oreglerade skador. Att bedöma kommande utbetalningar kan av många olika skäl vara svårt. Inflationsutvecklingen kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden. Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övertvärderat, uppstår en avvecklingsvinst. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Termer i Balansräkningen

Försäkringstekniska avsättningar

Sammanfattande benämning på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring.

Avsättning för ej intjänade premier

En avsättning som i princip motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Avsättning för kvardröjande risker

Om avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, skall denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar med mera) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda skadeersättningar som kallas avsättning för oreglerade skador. I denna avsättning ingår även den beräknade kostnaden för att slutreglera de skador som ingår i avsättningen.

Avsättning för återbäring

Avsättning för återbetalning (återbäring) som tilldelats kunderna men vid bokslutstillfället ännu inte betalats ut.

Säkerhetsreserv

Kollektiv säkerhetsbetingad förstärkning till de försäkringstekniska avsättningarna i skadeförsäkring.

Utbämningsfond

Skadeförsäkringsrörelse är av naturliga skäl utsatt för betydande svängningar i årsresultaten, främst beroende på antalet storskador och deras omfattning. För att utjämna dessa svängningar har till och med 1990 skattefri avsättning kunnat ske till en fond som kallas utjämningsfond. Ytterligare avsättning får inte göras. Fonden får användas till att täcka förlust på försäkringsverksamheten eller totalt.

Periodiseringsfond

Svensk skattelagstiftning medger under vissa förutsättningar avsättning till periodiseringsfond. Avsättning får ske med högst 25 procent av den taxerade inkomsten. En avsättning skall återföras till beskattning senast sjätte året efter avsättningen. Genom avsättning till periodiseringsfond kan en skattemässig resultatutjämning ske mellan olika år.

Avsättning för uppskjuten skatt

Avsättning för uppskjuten skatt på realiserade vinster på placeringstillgångar samt på skillnaden mellan bokförd och skattemässig värdering på fastigheter.

Fond för verkligt värde

Skillnaden mellan placeringstillgångarnas verkliga värde och anskaffningsvärde efter avdrag för uppskjuten skatt.

Övriga termer och nyckeltal

Konsolideringskapital

Sammanfattande benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver och uppskjutna skatteskulder.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapitalet och premieinkomst för egen räkning, uttryckt i procent. Konsolideringsgraden – beräknat på detta sätt – är det mått på kapitalstyrka som används i försäkringsbranschen.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom kan, inom vissa gränser, upptagna förlagslån också räknas in.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stor kapitalbasen skall vara. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena. Det krävs att kapitalbasen skall vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen, men också minst så stor som det så kallade garantibeloppet (ett fast belopp som inte beror av bolagets affärsvolym, däremot av vilken typ av affär bolaget sysslar med).

Skadeprocent (f e r)

Försäkringsersättningar för egen räkning i förhållande till premieintäkt för egen räkning.

Driftskostnadsprocent (f e r)

Driftskostnader för egen räkning i förhållande till premieintäkt för egen räkning.

Totalkostnadsprocent (f e r)

Summan av skadeprocent (f e r) och driftskostnadsprocent (f e r).

Huvudkontor

Stora gatan 41
Box 1046
721 26 Västerås
Tel 021-19 01 00
Fax 021-19 01 37

Länskontor

Drottninggatan 4
Box 234
701 44 Örebro
Tel 019-19 46 00
Fax 019-19 46 45

Lokalkontor

Centralplan 3
691 32 Karlskoga
Tel 0586-347 87
Fax 0586-572 46

Lokalkontor

Södra Esplanaden 1
733 30 Sala
Tel 0224-130 00
Fax 0224-134 60

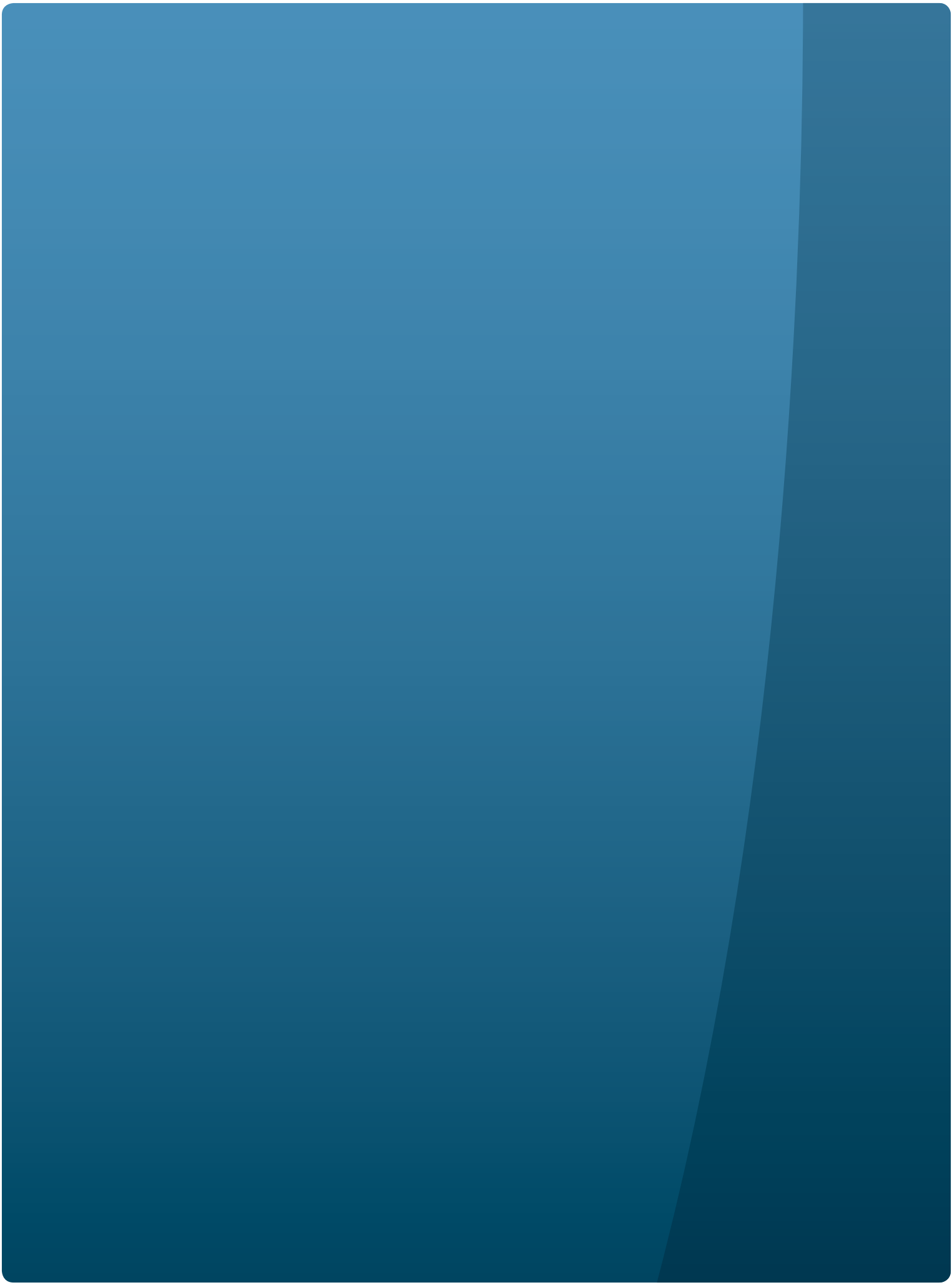
Lokalkontor

Kristinavägen 49 A
Box 122
711 23 Lindesberg
Tel 0581-163 60
Fax 0581-167 29

Lokalkontor

Stora gatan 5
731 32 Köping
Tel 0221-45 50 50
Fax 0221-45 50 60

lfbergslagen.se